

FILOZOFSKI FAKULTET U ZAGREBU

ODSJEK ZA ROMANISTIKU

**PRIJEDLOG PROGRAMA ZA DIPLOMSKI STUDIJ FRANCUSKOG JEZIKA I
KNJIŽEVNOSTI**

UVOD I OPĆI DIO

1. UVOD:

- (a) Aktualne potrebe tržišta rada u javnom (škole, visoke škole, fakulteti, znanstveni rad, državna uprava) i privatnom sektoru (novinarstvo, izdavaštvo, prevodilaštvo, gospodarstvo) podrazumijevaju, pokraj ostalog, poznavanje stranih jezika i civilizacija, navlastito francuskog jezika, koji je jedan od glavnih jezika Europske unije: svrha studija je obrazovanje kadrova sposobnih da zadovolje te potrebe. Studij se temelji na suvremenim znanstvenim spoznajama i / ili prihvaćenim vještinama u svijetu, a posebice u Francuskoj. Studij je usporediv s programima uglednih inozemnih visokih učilišta (primjerice, sveučilišta Le Mirail – Toulouse, Sorbonne – Paris IV, Berkeley – California).
- (b) Dosadašnja iskustva u provođenju studija francuskog jezika temelje se na dugotrajnoj tradiciji, stalnoj povezanosti sa svjetskim kretanjima, te su i do sada višekratno poboljšavani u skladu s novim spoznajama.
- (c) Potencijalni partneri: cijeli privatni i javni sektor naveden u točki (a).
- (d) Studij je koncipiran tako da omogućava maksimalnu pokretljivost studenata.

2. OPĆI DIO:

- 2.1. Naziv studija:** Francuski jezik i književnost.
- 2.2. Nositelj i izvođač studija:** Filozofski fakultet u Zagrebu, Odsjek za romanistiku.
- 2.3. Trajanje studija:** Diplomski studij francuskog jezika i književnosti traje četiri semestra.
- 2.4. Uvjeti upisa na studij:** Završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti na Filozofskom fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ili ekvivalentan studij.
- 2.5 Diplomski studij:** Ciljevi diplomskog studija: stjecanje znanja francuskog jezika koje odgovara stupnju C1, s elementima C2, prema Europskom referalnom okviru za jezike; svladavanje vještina i kompetencija potrebnih za: (a) znanstveno proučavanje francuskog jezika i književnosti (istraživački smjer), (b) sve oblike prevođenja (osim simultanog i konsekutivnog) s francuskog na hrvatski i obratno (prevoditeljski smjer), (c) nastavu francuskog jezika (nastavnički smjer). Područja mogućnog zaposlenja: niže, srednje i visoko školstvo, prevodilaštvo, znanstveni rad; općenito, poslovi u kojima je potrebna visoka jezična i kulturna kompetencija. Za praćenje diplomskog studija dovoljan je završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, ili ekvivalentan studij u Hrvatskoj ili svijetu.
- 2.6. Ne predlaže se objedinjenje preddiplomskog i diplomskog studija.**
- 2.7. Stručni ili akademski naziv koji se stječe završetkom studija:** Završetkom diplomskog studija stječe se akademski naziv «magistra / magistar francuskog jezika i književnosti, istraživački / prevoditeljski / nastavnički smjer».

OPIS PROGRAMA

3.1. POPIS OBVEZNIH I IZBORNIH KOLEGIJA S BROJEM SATI I BROJEM ECTS BODOVA

Napomena: svi kolegiji su jednosemestralni, a izražen broj sati odgovara broju sati tjedno; obvezni ili pak izborni status kolegija naznačen je u opisima kolegija te u studijskim hodogramima.

II Kolegiji diplomskog studija:

(a) Jezik i lingvistika

Francuski jezik 7 / 8 / 9: 3 sata, 3 boda

Lingvistika za romaniste: 2 sata, 3 boda

Čitanje i interpretacija starofrancuskih i srednjofrancuskih tekstova: 2 sata, 3 boda

Romanistički seminar – dijakronijsko-povijesni pristup : 2 sata, 2 boda

Modeli i metodologija istraživanja u francuskoj i romanskoj lingvistici: 2 sata, 3 boda

Lingvistički opis francuskog jezika: 2 sata, 3 boda

Poredbena romanska lingvistika: 2 sata, 3 boda

Lingvistički opis odabranog romanskog idioma : 2 sata, 3 boda

Romanistički seminar – sinkronijsko-poredbeni pristup : 2 sata, 3 boda

Značajni tekstovi moderne francuske lingvistike 1 / 2: 2 sata, 3 boda

Francuska fonetika 1 / 2: 2 sata, 2 boda

(b) Književnost

Teorija i praksa analize francuskog književnog teksta: 2 sata, 3 boda

Francuski roman XIX stoljeća: 2 sata, 3 boda

Francuski roman XX stoljeća: 2 sata, 3 boda

Čitanje moderne francuske poezije: 2 sata, 3 boda

Književni seminar: Lire Michel Foucault: 2 sata, 2 boda

(c) Prevoditeljski kolegiji

Traduktologija 1 / 2: 2 sata, 4 boda

Prijevodne vježbe 1 / 2 : 4 sata, 4 boda

Prijevodne vježbe hrvatski-francuski : 2 sata, 3 boda

Prijevodne vježbe francuski-hrvatski : 2 sata, 3 boda

Terminologija : 2 sata, 3 boda

Prevođenje književnih tekstova: 2 sata, 3 boda

[na drugim odsjecima Filozofskog fakulteta]

Hrvatski za prevoditelje : 2 sata, 4 boda

Informatika za prevoditelje : 2 sata, 4 boda

(d) Metodički kolegiji:

Proces usvajanja drugog jezika: 2 sata, 3 boda

Glotodidaktika: 2 sata, 5 bodova

Metodika nastave francuskog jezika: 2 sata, 3 boda

Učenje francuskog u ranoj školskoj dobi: 2 sata, 3 boda

Mjerenje lingvističke i komunikacijske kompetencije: 2 sata, 3 boda

Razredni diskurs: 2 sata, 3 boda

[na drugim odsjecima Filozofskog fakulteta]

Pedagoški modul: 4 sata, 5 bodova

Psihološki modul: 4 sata, 5 bodova

Informatički modul: 4 sata, 5 bodova

Komunikacijski modul: 4 sata, 5 bodova

3.2. OPISI KOLEGIJA

II KOLEGIJI DIPLOMSKOG STUDIJA

(a) Jezik i lingvistika

Naziv kolegija: Francuski jezik 7

ECTS - bodovi: 3

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (sedmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata vježbi tjedno

Uvjeti: završen dodiplomski studij francuskog jezika i književnosti

Ispit: trajno praćenje + završni pisani test

Sadržaj: standardne i uvriježene nestandardne upotrebe jezika, jezični registri, interferencije među jezičnim registrima; reformulacija i sažimanje složenijih općejezičnih tekstova, samostalna izlaganja i diskusije na teme iz aktualnog života

Cilj: spontano, tečno i precizno izražavanje, korištenje jezika u profesionalne svrhe, razvijanje sociolingvističke kompetencije, primjena usvojenog gramatičkog gradiva, struktura i leksika radi postizanja visoke razine poznavanja francuskog jezika (stupanj C1 prema uputama Europskog referalnog okvira za jezike Vijeća Europe)

Popis obvezne literature:

Grevisse, Maurice: *Le Bon Usage*, Duculot, Gembloux

Bonnard, Henri: *Code du français courant*, Magnard, Paris

Bonnard, Henri: *Procédés annexes d'expression*, Magnard, Paris

Dopunska literatura:

Hagège, Claude: *Le français et les siècles*, Odile Jacob, Paris, 1987

Hagège, Claude: *L'homme de paroles: contributions linguistiques aux sciences humaines*, Fayard, 1996

Naziv kolegija: Francuski jezik 8

ECTS - bodovi: 3

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Francuski jezik 7

Ispit: pismeni i usmeni ispit

Sadržaj: strukture govorenog jezika, jezični registri, funkcionalni stilovi, nijanse izražavanja, «novofrancuski»; reformulacija i sažimanje stručnih tekstova, samostalna izlaganja i diskusije na teme iz različitih struka

Cilj: spontano, tečno i precizno izražavanje, korištenje jezika u profesionalne svrhe razvijanje sociolingvističke kompetencije, razvijanje sposobnosti samovrednovanja, primjena usvojenog gramatičkog gradiva, struktura i leksika radi postizanja visoke razine poznavanja francuskog jezika (stupanj C1 prema uputama Europskog referalnog okvira za jezike Vijeća Europe)

Popis obvezne literature:

Grevisse, Maurice: *Le Bon Usage*, Duculot, Gembloux

Bonnard, Henri: *Code du français courant*, Magnard, Paris

Bonnard, Henri: *Procédés annexes d'expression*, Magnard, Paris

Dopunska literatura:

Dutourd, Jean: *A la recherche du français perdu*, Le grand livre du mois. Plon, 1999

Gilder, Alfred: *Et si on parlait français?* Le Cherche midi éditeur, Paris (1993)

Naziv kolegija Francuski jezik 9

ECTS - bodovi: 3

Jezik: francuski i hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 2 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Francuski jezik 8

Ispit: trajno praćenje + pismeni i usmeni ispit

Sadržaj: kontrastiranje struktura francuskog i hrvatskog jezika, interferencijske poteškoće; usmeno i pismeno izražavanje (pisanje pisama, dopisa, prikaza, kreativno pisanje); akademski stil pisanja i govorenja, proučavanje jezičnih osobitosti stručnih i znanstvenih tekstova na francuskom jeziku, samostalna izlaganja.

Cilj: razvijanje sposobnosti uočavanja razlika među jezicima, vlastitih pogrešaka i samostalnog rada na jeziku, vrsni stupanj poznavanja jezika (stupanj C1 s elementima C2 prema uputama Europskog referalnog okvira za jezike Vijeća Europe)

Popis obvezne literature:

Grevisse, Maurice: *Le Bon Usage*, Duculot, Gembloux

Wilmet, Marc: *Grammaire critique du français*, Hachette supérieur, Duculot, Louvain- La-Neuve, 1997.

Gramatike hrvatskog jezika

Dopunska literatura:

Weinrich, Harald: *Grammaire textuelle du français*, Didier Hatier, 1989

Naziv predmeta: Francuski jezik

Naziv kolegija: Čitanje i interpretacija starofrancuskih i srednjofrancuskih tekstova

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski i francuski

Trajanje: 1 semestar (sedmi.)

Status: obvezan za istraživački smjer i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Od latinskog do francuskog ili ekvivalentan kolegij

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Vrlo iscrpna obrada (analiza sa stajališta historijske fonetike, historijske morfologije i sintakse te etimologije) nekog od najstarijih francuskih tekstova, a zatim obrada nekoliko uzoraka starofrancuskih i srednjofrancuskih tekstova; kulturno-povijesni elementi važni za razumijevanje starofrancuskog teksta i ključni elementi za opis jezika pojedinih razdoblja; pregled obilježja pripadajućeg razdoblja književnog stvaralaštava.

Cilj: Primjena znanja stečenih u okviru kolegija *Od latinskog do francuskog* na analizu starofrancuskih i srednjofrancuskih tekstova; pravilno korištenje kako gramatika tako i starofrancuskih i etimoloških rječnika; usvajanje znanja o određenim kulturno-povijesnim čimbenicima te relevantnim elementima povijesti književnosti.

Popis obvezne literature:

Vinja, V., *Starofrancuski jezik i književnost*, I, Zagreb, 1964.

Lagarde, A.; Michard, L., I. *Le Moyen Age*; II. *Le XVIe siècle*.

Dopunska literatura:

Ekvivalentni priručnici i krestomatije starofrancuske i srednjofrancuske književnosti te strofrancuski i francuski etimološki rječnici.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Lingvistika za romaniste

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski i francuski

Trajanje: 1 semestar (sedmi.)

Status: obavezan za istraživački smjer i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: završen dodiplomski studij francuskog ili nekog drugog romanskog jezika, odnosno opće lingvistike

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Sustavan pregled temeljnih lingvističkih pojmova u svjetlu njihove primjene na različitim razinama opisa (fonološkoj, morfološkoj, sintaktičkoj, semantičkoj i leksičkoj) romanskih idioma, poglavito francuskog. Lingvističke teorije utemeljene na opisu pojedinih romanskih idioma i/ili prikladne za njihov lingvistički opis.

Cilj: Usvajanje pojmova lingvističke analize i mogućnosti njihove primjene na konkretno opisivanje romanskih idioma, poglavito francuskog.

Popis obvezne literature:

Blasco Ferrer, E., *Linguistik für Romanisten. Grundbegriffe im Zusammenhang*, Erich Schmidt Verlag, Berlin, 1996.

Dopunska literatura:

Baylon, C.; Fabre, P., *Initiation à la linguistique*, Nathan, Paris, 1975.

Yule, G., *The study of language*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996. ili neki drugi udžbenik opće lingvistike.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Romanistički seminar – dijakronijsko-povijesni pristup

ECTS-bodovi: 2

Jezik: hrvatski i francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Latinski jezik za romaniste 2 i Od latinskog do francuskog

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Analiza odabranih tekstova (od vulgarno latinskih do suvremenih francuskih) uz interpretiranje razvoja pojedinih fonetskih, odnosno fonoloških, morfoloških, sintaktičkih te leksičkih fenomena.

Cilj: Shvaćanje i pravilna interpretacija razvoja francuskog jezika i usvajanje instrumentarija za samostalnu analizu.

Popis obvezne literature:

Tekavčić, P., *Uvod u vulgarni latinitet*, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1970.

Andrieux-Reix, N., *Ancien et moyen français. Exercices de phonétique*, P.U.F., Paris, 1993.

Dopunska literatura:

Raynaud de Lage, G., *Manuel pratique d'ancien français*, Picard, Paris, 1964.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Modeli i metodologija istraživanja u francuskoj i romanskoj lingvistici

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski i francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obavezan za istraživački i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Lingvistika za romaniste ili ekvivalentan kolegij

Ispit: trajno praćenje i izlaganje obrađene odabrane jedinice

Sadržaj: Pregled temeljnih modela primjenjivanih u opisu romanskih idioma, poglavito francuskog. Kriteriji za odabir ili izgrađivanje vlastita modela. Metodologija istraživanja: pregled mogućnosti i odabir primjerene metode. Istraživanje temeljeno na jednom idiomu (francuskom) kao polazište za poredbeno istraživanje.

Cilj: Razvijanje kritičkog stajališta prema pojedinim modelima i metodama istraživanja u romanskoj lingvistici i usvajanje kriterija i smjernica nužnih za pristupanje vlastitom istraživanju.

Popis obvezne literature:

Varga, D., *Syntaxe comparée romane: une approche à la méthodologie de recherche*, SRAZ XLVII-XLVIII(2002-2003), 523 – 535.

Dopunska literatura:

Stati, S., *Teoria e metodo nella sintassi*, il Mulino, Bologna, 1972. te poglavlja pojedinih lingvističkih opisa i priručnika posvećena metodologiji.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Lingvistički opis francuskog jezika

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski i francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obavezan za istraživački i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Lingvistika za romaniste ili ekvivalentan kolegij

Ispit: trajno praćenje i seminarski rad

Sadržaj: Primjena odabrana teorijskog pristupa na opis lingvističkog ustroja suvremenog (standardnog) francuskog jezika. Valoriziranje spoznaja u okviru opće lingvistike. Upoznavanje uporabnih razina te dijalektalne / regionalne raznolikosti francuskog jezičnog dijasustava.

Cilj: Svladavanje načina konkretnog i kritičkog lingvističkog opisa na primjeru francuskog jezika.

Popis obvezne literature:

Grammaire fonctionnelle du français, Sous la direction d'André Martinet, Crédif, Paris, 1979.,
Tesnière, L., *Esquisse d'une syntaxe structurale*, C. Klincksieck, Paris, 1953.

Dopunska literatura : Lingvistički opisi francuskog (gramatike) temeljeni na različitim teorijskim orijentacijama.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Poredbena romanska lingvistika

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti.)

Status: obavezan za istraživački i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Latinski za romaniste 2, Romanski jezici i vulgarni latinitet i Lingvistika za romaniste ili ekvivalentni kolegiji

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Upoznavanje jezične stvarnosti Romanije. Problematika definiranja diskretnih jedinica usporedbe. Sažeto, ali sustavno uspoređivanje fonetskih, odnosno fonoloških obilježja odabranih romanskih idioma. Usporedba temeljnih svojstava odabranih romanskih idioma na morfološkoj,

sintaktičkoj i leksičkoj, odnosno semantičkoj razini opisa. Mogućnosti klasifikacije. Problematika utvrđivanja posebnosti romanskih idioma u odnosu prema ostalim jezicima.

Cilj: Uočavanje zajedničkih obilježja romanskih idioma te obilježja po kojima se pojedini idiomi, odnosno skupine idioma izdvajaju od ostatka Romanije, odnosno eventualno razlikuju od jezika koji pripadaju drugim jezičnim porodicama.

Popis obvezne literature:

Posner, R., *The Romance languages*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

Bec, P., *Manuel pratique de philologie romane*, Tomes 1 et 2, Picard, Paris, 1970, 1971.

Dopunska literatura:

Lausberg, H., *Lingüística románica*, Introducción; Primera parte, Gredos, Madrid, 1965.

Lausberg, H., *Lingüística románica*, Segunda parte, Gredos, Madrid, 1966.

Bourciez, É., *Éléments de linguistique romane*, Éditions Klincksieck, Paris, 1967. ili neki drugi priručnik romanske lingvistike. ili neki drugi priručnik romanske lingvistike.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Lingvistički opis odabrana romanskog idioma

ECTS-bodovi: 3

Jezik: hrvatski i odabrani romanski idiom

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obavezan za istraživački i izboran za ostale smjerove

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Lingvistika za romaniste ili ekvivalentan kolegij

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Sažet, ali sustavan opis temeljnih svojstava odabranog romanskog idioma, popraćen analizom odgovarajućih jedinica odabranog korpusa, s težištem na svojstvima koja čine posebnost tog idioma u okviru Romanije – fonetska / fonološka i morfološka razina; morfosintaktička, sintaktička i leksička razina.

Cilj: Usvajanje instrumentarija za istraživanje romanskih idioma te kritičke valorizacije rezultata i (posredno) upoznavanje jezične stvarnosti cjelokupne Romanije.

Popis obvezne literature:

Bec, P., *Manuel pratique de philologie romane*, Tomes 1 et 2, Picard, Paris, 1970, 1971. (odgovarajuće poglavlje).

The Romance Languages, Edited by Martin Harris and Nigel Vincent, Routledge, London – New York, 2001. (odgovarajuće poglavlje).

Dopunska literatura: Lingvistički opisi (gramatike) odabrana idioma.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Romanistički seminar – sinkronijsko-poredbeni pristup

ECTS-bodovi: 2

Jezik: hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Romanski jezici i vulgarni latinitet i Lingvistički opis francuskog jezika ili ekvivalentni kolegiji

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Odabir kriterija usporedbe dvaju ili više romanskih idioma. Usporedba prema odabranom kriteriju uz sustavno upućivanje na probleme metodološke i praktične prirode. Valorizacija dobivenih rezultata u okvirima romanske i opće lingvistike.

Cilj: Osposobljavanje za samostalno poredbeno istraživanje na području romanske lingvistike.

Popis obvezne literature:

Posner, R., *The Romance languages*, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

Varga, D., *La syntaxe du discours indirect dans les langues romanes comme base de leur classification*, SRAZ, XLV-XLVI(2000-2001), 119 – 129.

Dopunska literatura : Lingvistički opisi (gramatike) odabranih romanskih idioma.

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Značajni tekstovi moderne francuske lingvistike 1

ECTS bodovi: 2

Jezik: francuski

Trajanje: jedan semestar (sedmi semestar)

Status: obavezan na istraživačkom smjeru i izboran na ostalim smjerovima

Oblik nastave: dva sata seminara na tjedan

Uvjeti za upis kolegija: završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Uvod u čitanje, čitanje, komentar i diskusija odabranih tekstova značajnih francuskih lingvisti XX stoljeća - strukturalizam i oko strukturalizma: E. Benveniste, G. Guillaume, A. Martinet, L. Tesnière.

Cilj: Stjecanje produbljenijeg znanja o modernoj lingvistici, upoznavanje složenijih pristupa jezičnim problemima te, kroz to, razvitak analitičkih sposobnosti na polju lingvistike.

Popis obvezne literature:

1. E. Benveniste, *Problèmes de linguistique générale* (u dijelovima)

2. G. Guillaume, *Langage et science du langage* (u dijelovima)

3. A. Martinet, *La linguistique synchronique* (u dijelovima)

4. L. Tesnière, *Éléments de syntaxe structurale* (u dijelovima)

Dopunska literatura:

1. M. Arrivé et J.-C. Chevalier, *La Grammaire. Lectures*

2. A. Jacob, *Genèse de la pensée linguistique*

3. G. Mounin, *La Linguistique du XX siècle*

Naziv predmeta: Lingvistika

Naziv kolegija: Značajni tekstovi moderne francuske lingvistike 2

ECTS bodovi: 2

Jezik: francuski

Trajanje: jedan semestar (osmi semestar)

Status: obavezan na istraživačkom i izboran na ostalim smjerovima

Oblik nastave: dva sata seminara na tjedan

Uvjeti za upis kolegija: završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Uvod u čitanje, čitanje, komentar i diskusija odabranih tekstova značajnih francuskih lingvisti XX stoljeća – generativna gramatika, semantika, pragmatika: M. Gross, B. Pottier, O. Ducrot.

Cilj: Stjecanje produbljenijeg znanja o modernoj lingvistici, upoznavanje kompliciranijih pristupa jezičnim problemima te, kroz to, razvitak analitičkih sposobnosti na polju lingvistike.

Popis obvezne literature:

1. O. Ducrot, *Dire et ne pas dire. Principes de sémantique linguistique* (u dijelovima)

2. O. Ducrot, *Les mots du discours* (u dijelovima)

3. M. Gross, *Méthodes en syntaxe* (u dijelovima)

4. B. Pottier, *Sémantique générale* (u dijelovima)

Dopunska literatura:

1. M. Arrivé et J.-C. Chevalier, *La Grammaire. Lectures*

2. J. Moeschler et A. Reboul, *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*

3. G. Mounin, *La Linguistique du XX siècle*

Naziv kolegija: Francuska fonetika 1**ECTS bodovi:** 2**Jezik:** francuski**Trajanje:** 1 semestar (sedmi)**Status:** izborni**Oblik nastave:** 1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno**Uvjeti:** završen preddiplomski studij Francuskog jezika i književnosti**Ispit:** kolokvij

Sadržaj: Osnovni pojmovi opće fonetike; glavni pristupi i metode njihovog proučavanja; smještanje francuskog fonetskog sustava u koordinate čovjekovih artikulacijskih mogućnosti. Akustički, auditivni, artikulacijski i fonološki korelati fonetskih parametara glasova govora. Usporedba razlikovnih obilježja hrvatskog i francuskog fonetskog sustava, kao i nekih nerazlikovnih obilježja bitnih za povoljnu percepciju govornika. Organizacijska i ekspresivna funkcija prozodijskih elemenata, posebno njihova realizacija u francuskom jeziku.

Cilj: Upoznavanje temeljnih pojmova i postupaka analize glasova govora; razumijevanje kako artikulacijske promjene utječu na objektivne fizičke osobine glasova i njihove auditivne efekte, da bi se znali naći artikulacijski uzroci i ispraviti neželjeni auditivni rezultati.

Popis obvezne literature: Malmberg, B. (1954): *La Phonétique*, P.U.F. (Que sais-je?), Paris.Desnica-Žerjavić, N. (1996): *Phonétique française*, Filozofski fakultet, Zagreb.Martinet, A. (1970): *Éléments de linguistique générale*, Armand Colin, Paris.**Dopunska literatura:**Grammont, M. (1966) *Traité pratique de prononciation française*, Delagrave, Paris.Martinet, A. (1969) *Langue et fonction*, Denoël, Paris.**Naziv kolegija: Francuska fonetika 2****ECTS bodovi:** 2**Jezik:** francuski**Trajanje:** 1 semestar (osmi)**Status:** izborni**Oblik nastave:** 1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno**Uvjeti:** apsolviran kolegij Francuska fonetika 1**Ispit:** kolokvij

Sadržaj: Teškoće francuskog izgovora koje proizlaze iz anomalija sustava: iznimne grafije, arhaizmi, posuđenice iz suvremenih jezika, posuđenice iz klasičnih jezika («mots savants»), vlastita imena. Izgovor konsonantskih završetaka, eksplozivnost završnih konsonanata. Sustavi grešaka hrvatskih govornika koji govore francuski, razlozi i načini otklanjanja takvih pogrešaka. Dalja automatizacija francuskog izgovora u najrazličitijim kontekstima i govornim situacijama i poboljšavanje fluentnosti govora. Sažeto upoznavanje s horizontalnom i vertikalnom stratifikacijom izgovornih varijanata francuskog jezika., i to ne samo strogo standardnih.

Cilj: Uz završno usavršavanje francuskog izgovora na razini fonematike i prozodije, upoznavanje i svladavanje teškoća koje i izvorni govornici postižu tek školovanjem, koje dakle karakteriziraju kultivirani govor; razumijevanje sociolingvističkih i fonostilističkih konotacija donose neka odstupanja od standardnog izgovora.

Popis obvezne literature: Desnica-Žerjavić, N. (1996): *Phonétique française*, Filozofski fakultet, Zagreb.Malmberg, B. (1969): *Phonétique française*, Hermods, Malmö.**Dopunska literatura:**Martinet, A., Walter, H. (1974): *Dictionnaire de la prononciation française dans son usage réel*, France-Expansion, Paris.Grammont, M. (1966) *Traité pratique de prononciation française*, Delagrave, Paris.Martinet, A. (1969) *Langue et fonction*, Denoël, Paris.

Carton, F., Rossi, M., Autesserre, D., Léon, P. (1983) *Les accents des Français*, Hachette.
 Léon, P. (1971): *Essais de phonostylistique*, Didier, Paris.
 Cureau, J., Vuletić, B. (1976): *Enseignement de la prononciation*, Didier, Paris.
 Škarić, I. (1974): 'Les bases sensorielles de la parole', *Revue de phonétique appliquée* 31-32.

(b) Književnost

Naziv kolegija: Čitanje moderne francuske poezije

ECTS bodovi: 4

Jezik: francuski i hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisan sedmi, osmi ili deveti semestar

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj: Kolegij namijenjen studentima s razvijenom jezičnom kompetencijom (podrazumijeva sposobnost čitanja poetskih tekstova na francuskom jeziku). Analiza izabranih djela francuskih pjesnika (Baudelaire, Mallarmé, Claudel, Saint-John Perse) u poetološkom i historijskom kontekstu.

Cilj: Svrha kolegije je brušenje jezične kompetencije studenata i omogućavanje snalaženja u složenim poetskim tekstovima te izazivanje onog što se naziva *le plaisir du texte*

Popis obvezne literature:

J.P.Sartre: *Baudelaire*

J.P.Richard: *L'univers poétique de Mallarmé*

P.Veyne: *Avez-vous lu Char*

Naziv kolegija: Francuski roman 19. stoljeća

ECTS bodovi: 3

Jezik: francuski i hrvatski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: upisan sedmi, osmi ili deveti semestar

Ispit: pisani rad

Sadržaj: Opći pristup od preglednog i više-manje kronološkog postaje «problemski» i svake godine se mijenja tema. Teme se mijenjaju i koncipiraju svake godine drugačije. Sljedeće predložene teme predstavljaju model, odnosno metodološki primjer produbljivanja dijela građe predstavljene u 4. i 5. semestru: «Romantička metafora ili odnos želje, zamišljaja i jezika u prozi francuskog romantizma», pod mottom «Aimais-je un rêve?» (Mallarmé), a na tekstovima *René* (Chateaubriand), *Consuelo* (G. Sand), *La Chartreuse de Parme* (Stendhal), *Novembre* (Flaubert), *Le Lys dans la vallée* (Balzac), i dr.

Cilj: usavršavanje teorijske i kritičke kompetencije

Popis obvezne literature:

«Auto-poetički tekstovi u 19. st.» (manifesti, predgovori, prepiska, eseji samih autora): V. Hugo, predgovor za dramu *Cromwell*; G. Flaubert, prepiska s Louiseom Colet; E. Zola, *Le Roman expérimental*; Stendhal, *Racine et Shakespeare*; Balzac, Predgovor *Ljudskoj komediji*; G. de Maupassant, Predgovor romanu *Pierre et Jean*; Th. Gautier, Predgovor romanu *Mademoiselle de Maupin*, A. Rimbaud, prepiska («Lettre du voyant»), i dr.

Naziv kolegija: Francuski roman 20. stoljeća**ECTS bodovi:** 3**Jezik:** francuski i hrvatski**Trajanje:** 1 semestar (deveti semestar)**Status:** obvezni**Oblik nastave:** 2 sata seminara tjedno**Uvjeti:** upisan sedmi, osmi ili deveti semestar**Ispit:** pisani rad

Sadržaj: Teme se mijenjaju i koncipiraju svake godine drugačije. Predložene teme predstavljaju metodološki primjer tzv. problemskog čitanja koje se može baviti određenim problemom kod nekolicine, ali i kod samo jednog autora). Primjerice: «Između autotematizacije i meta-fikcije» (Gide: *Paludes, Les Faux-Monnayeurs*; Proust: *Du côté de chez Swann, Jean Santeuil*; Sartre: *La Nausée*; Butor, *La Modification*; Quignard, *La vie secrète*; Duras: *L'Amant, L'été 80, Emily L.*)

Cilj: usavršavanje teorijske i kritičke kompetencije**Popis obvezne literature:**

«Postmoderni feminizam razlike i rodni pogled u romanu» ('Osujećeno stvaralaštvo' i 'Pismo rodne razlike': Colette, S. De Beauvoir, H. Cixous, M. Duras, A. Ernoux ...uz primjenu odgovarajuće metodologije, to jest feminističke teorije i psihoanalize (L. Irigaray, J. Kristeva, H. Cixous) te odnosa (novog) 'feminizma i postmodernizma' (vidi zbornik pod istim naslovom, uredila Linda J. Nicholson, izd. Centar za ženske studije, Zagreb 1999).

Naziv kolegija: Književni seminar: Čitati Michela Foucaulta**ECTS bodovi:** 3**Jezik:** francuski i hrvatski**Trajanje:** 1 semestar (deveti)**Status:** izborni**Oblik nastave:** 2 sata seminara tjedno**Uvjeti:** upisan sedmi, osmi ili deveti semestar**Ispit:** pisani rad

Sadržaj: Kolegij namijenjen studentima s razvijenom jezičnom kompetencijom. Analiza tekstova, postavki i geneze francuskog filozofa M. Foucaulta unutar francuske i njemačke filozofske tradicije te posljedice njegova mišljenja na kretanje književnoteorijske misli.

Cilj: Svrha kolegija je dubinsko upoznavanje s francuskim teorijskim konceptualnim aparatom.**Popis obvezne literature:**M.Foucault: *Les mots et les choses*M.Foucault: *Surveiller et punir*M.Foucault: *Le souci de soi*P.Veyne: *Comment on écrit l'histoire. Foucault revolutionne l'histoire*A. Kremer Marietti: *Michel Foucault***(c) Prevoditeljski kolegiji****Naziv kolegija: Traduktologija 1****ECTS – bodovi:** 4**Jezik:** francuski / hrvatski**Trajanje:** 1 semestar (sedmi)**Status:** obvezni**Oblik nastave:** 2 sata predavanja tjedno**Uvjeti:** apsolviran kolegij Uvod u prevođenje 2**Ispit:** moderiranje jedne nastavne jedinice + pisani rad

Sadržaj : U ovome kolegiju studenti će upoznati temeljna djela francuskih lingvista i teoretičara prevođenja, kao i glavne smjernice interpretativne teorije prevođenja. Kolegij će uključivati analizu tekstova s naglaskom na razvijanju sposobnosti različitog izražavanja njihovog sadržaja.

Cilj: Cilj je kolegija da upozna studente s teoretskim razmišljanjima na kojima se temelje osnovni postupci prevođenja. Analizom prijevoda i različitim izražavanjem istog sadržaja tekstova studenti će osvijestiti ključne postupke i vještine potrebne za prevođenje.

Popis obvezne literature::

Cercle linguistique d'Aix-en-Provence: *La traduction: problèmes théoriques et pratiques*, Travaux n°10, Centre des Sciences du langage, Aix, 1993,
 Dejean Le Feal, Karla: *Pédagogie raisonnée de la traduction*, Commission européenne, 1994.
 Lederer, Marianne: *La traduction aujourd'hui*, Hachette, Paris, 2000.
 Mounin, Georges: *Les problèmes théoriques de la traduction*, Gallimard, Paris, 1998.
 Vinay, J.-P., Darbelnet, J.: *Stylistique comparée du français et de l'anglais*, Didier, Paris, 1977.
 Ladmiral, Jean-René: *Traduire: théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris, 1994..

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe 1

ECTS - bodovi.: 4

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (sedmi)

Status: obvezni

Oblik nastave ..... 4 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Uvod u prevođenje 2

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj : Kolegij obuhvaća prevođenje općejezičnih tekstova s francuskog na hrvatski jezik i s hrvatskog na francuski jezik. Samostalnim prevođenjem kao i analizom vlastitih i tuđih prijevoda studenti će razvijati svoje umijeće. Kolegij će se baviti tekstovima o medijima i kulturi.

Cilj: Cilj je ovog kolegija da studenti razviju vještine potrebne za prevođenje. Trebali bi se aktivno služiti najvažnijim pomagalima za prevođenje.

Naziv kolegija: Traduktologija 2

ECTS – bodovi: 4

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: apsolviran kolegij Traduktologija 1

Ispit: moderiranje jedne nastavne jedinice + pisani rad

Sadržaj : Kolegij obuhvaća primjenu saznanja iz traduktologije u područjima u kojima prevođenje prelazi okvire pisanog teksta i zahtjeva poseban pristup značenju i obradi izvorne poruke.

Cilj: Cilj je kolegija da studenti razviju svoju sposobnost analitičkog pristupa sadržaju poruke i primjene teoretsko znanje ovisno o obilježima komunikacije i govora.

Popis obvezne literature:

Gouadec, Daniel, *Profession : Traducteur*, La Maison du traducteur, Paris, 2002.

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe 2

ECTS – bodovi: 4

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 4 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Prijevodne vježbe 1 i Traduktologija 1

Ispit : trajno praćenje + pismeni ispit

Sadržaj : Kolegij obuhvaća prevođenje općejezičnih tekstova s francuskog na hrvatski jezik i s hrvatskog na francuski jezik. Samostalnim prevođenjem kao i analizom vlastitih i tuđih prijevoda studenti će razvijati svoje umijeće. Kolegij će se baviti tekstovima o politici i europskim institucijama.

Cilj: Cilj je ovog kolegija da studenti razviju vještine potrebne za prevođenje. Trebali bi se aktivno služiti najvažnijim pomagalima za prevođenje.

Naziv kolegija: Terminologija

ECTS – bodovi: 3

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Prijevodne vježbe 2 i Traduktologija 2

Ispit: moderiranje jedne nastavne jedinice + pisani rad

Sadržaj : U ovome kolegiju studenti će upoznati osnove terminologije kao posebne znanosti i postupke terminografije kao njene primjene, s naglaskom na razvijanju sposobnosti analitičke obrade korpusa prema pravilima te discipline. Kolegij će se baviti jednojezičnim korpusima, na suvremenom francuskom jeziku.

Cilj: Cilj je kolegija da se studenti upoznaju s pravilima terminologije i razviju kroz praktično iskustvo svoju sposobnost samostalnog stvaranja baze podataka. Trebali bi se naučiti služiti najvažnijim pomagalima za tu svrhu.

Popis obvezne literature:

Mondialisation, localisation, francophonies, Numéro spécial de la revue de l'association TLS, Vol. 1 Actes des universités d'été et d'automne 2003.

Actes du colloques international « Traduction et francophonie(s).

Traduire en francophonie », Université de Rennes 2, sous la direction de Daniel Gouadec, La Maison du dictionnaire, Paris, 2004.

Spécial terminologie, Actes des universités d'été et d'automne 2001 et du colloque international sur la traduction spécialisée, Complément, Université de Rennes 2, sous la direction de Daniel Gouadec et Daniel Toudic, La Maison du dictionnaire, Paris, 2002.

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe francuski-hrvatski

ECTS – bodovi: 3

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Prijevodne vježbe 2 i Traduktologija 2

Ispit: trajno praćenje + pismeni ispit

Sadržaj : Kolegij obuhvaća prevođenje općejezičnih tekstova s francuskog na hrvatski jezik. Samostalnim prevođenjem kao i analizom vlastitih i tuđih prijevoda studenti će razvijati svoje umijeće. Kolegij će se baviti tekstovima o ekonomiji i pravu.

Cilj: Cilj je ovog kolegija da studenti razviju vještine potrebne za prevođenje. Trebali bi se aktivno služiti najvažnijim pomagalima za prevođenje.

Naziv kolegija: Prijevodne vježbe hrvatski-francuski

ECTS – bodovi: 3

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata vježbi tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Prijevodne vježbe 2 i Traduktologija 2

Ispit: trajno praćenje + pismeni ispit

Sadržaj : Kolegij obuhvaća prevođenje općejezičnih tekstova s hrvatskog na francuski jezik. Samostalnim prevođenjem kao i analizom vlastitih i tuđih prijevoda studenti će razvijati svoje umijeće. Kolegij će se baviti tekstovima o ekonomiji i pravu.

Cilj: Cilj je ovog kolegija da studenti razviju vještine potrebne za prevođenje. Trebali bi se aktivno služiti najvažnijim pomagalima za prevođenje.

Naziv kolegija: Prevođenje književnih tekstova

ECTS - bodovi: 3

Jezik: francuski / hrvatski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti: apsolvirani kolegiji Prijevodne vježbe 2 i Traduktologija 2 te jedan kolegij iz teorije književnosti na bilo kojoj studijskoj grupi Filozofskog fakulteta

Ispit: trajno praćenje

Sadržaj : Prevođenje književne proze sa suvremenog francuskog jezika na hrvatski jezik. Lingvistički i književnoteorijski pristup tekstu. Poetika prevođenja (umjetnički i «prevodilački» stil; prevođenje naslova). Elementi kulture i civilizacije. Analiza prijevoda.

Cilj: Uočavanje i rješavanje ključnih poteškoća (jezičnih i estetskih) književnog prevođenja.

Popis obvezne literature:

Ladmiral, Jean-René: *Traduire: théorèmes pour la traduction*, Gallimard, Paris, 1994.

Oseki-Depre, Inès: *Théories et pratiques de la traduction littéraire*, Armand Colin, Paris, 1999.

Forget, Philippe: *Il faut bien traduire: marches et démarches de la traduction*, Masson, Paris, 1994.

Ricoeur, Paul: *Sur la traduction*, Bayard, Paris, 2004.

Napomena: Za kolegije Hrvatski za prevoditelje i Informatika za prevoditelje očekuje se opis s drugih odsjeka.

(d) Metodički kolegiji:

Obvezni metodički kolegiji

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika

Naziv kolegija: Proces usvajanja drugog jezika

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (sedmi)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata predavanja tjedno

Uvjeti : završeni preddiplomski studij Francuskog jezika i književnosti

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Teorije usvajanja drugog jezika; uloga *inputa* i interakcije u usvajanju drugog jezika; međujezik; utjecaj prvog jezika na proces usvajanja drugog; razvoj dvojezičnosti; faktor dobi u usvajanju jezika; subjektivni faktori i individualne razlike u usvajanju drugog jezika; uloga društvenog konteksta u usvajanju jezika; kognitivna znanost i usvajanje drugog jezika; individualne razlike u usvajanju drugog jezika; metode istraživanja procesa usvajanja drugog jezika.

Cilj: Omogućiti studentima stjecanje uvida u temeljne aspekte procesa usvajanja drugog jezika.

Popis obvezne literature:

(obvezno pročitati dvije knjige za ispit)

Acquisition et utilisation d'une langue étrangère, (1990), Paris, Hachette

Besse H., Porquier, R. (1994) *Grammaire et didactique des langues*, Paris, Didier-Hatier

Castellotti, V. (2001) *La langue maternelle en classe de langue étrangère*, Paris, CLE, International

Gaona'ch D. (1991) *Théories d'apprentissage et acquisition d'une langue étrangère*, Paris, Hatier-Didier

Vigner, G. (2001) *Enseigner le français comme langue seconde*, Paris, CLE, International

Dopunska literatura:

Mihaljević-Djigunović J. (1998) *Afektivni faktori u učenju stranoga jezika*, Zagreb, Filozofski fakultet u Zagrebu

Dabène, L. (1994) *Repères sociolinguistiques pour l'enseignement des langues*, Paris, Hachette

Vigner, G. (2001) *Enseigner le français comme langue seconde*, Paris, CLE. International

Vilke, M. (1991) *Vaše dijete i jezik*, Zagreb, Školska knjiga

Članci iz stručnih časopisa *Le Français dans le monde* i *La linguistique appliquée*, Paris

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika

Naziv kolegija: Glotodidaktika

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi semestar)

Status: obvezni

Oblik nastave: 1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno

Uvjeti : ispunjeni uvjeti za upis u osmi semestar

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Glotodidaktika kao interdisciplinarna znanost; utjecaj spoznaja iz drugih znanosti na nastavu jezika (lingvistike, psihologije, psiholingvistike, sociolingvistike, pedagogije, suvremene tehnologije); pregled metoda učenja stranog jezika; suvremeni pristup nastavi stranog jezika; koncept komunikacijske kompetencije; ciljevi i zadaci nastave stranih jezika; poučavanje jezičnih vještina; jezična svjesnost; samostalnost u učenju stranog jezika; uporaba nastavnih sredstava i pomagala u nastavi jezika; jezične pogreške i njihovo ispravljanje; razredni diskurs; uloga autentičnih materijala u nastavi jezika; razvijanje interkulturalne kompetencije; metode istraživanja u nastavi jezika (akcijsko istraživanje, znanstveno istraživanje).

CILJ: Stjecanje uvida u temeljne postavke teorije nastave stranih jezika s dijakronijskog i sinkronijskog stajališta; razumijevanje osnovnih koncepata teorije nastave stranih jezika.

Popis obvezne literature:

(pročitati obvezno dvije knjige za ispit)

Bachmann, Lindefeld, Simonin (1981) *Langage et communications sociales*, Paris, Didier-Hatier

Bérard, E. (1991) *Approche communicative; Théories et pratiques*, Paris, CLE. International

Besse, H., Porquier, R. (1994) *Grammaire et didactique des langues*, Paris, Didier-Hatier

Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer, (2001) Conseil de l'Europe, Stasbourg

Cortes, J. et al. (1982) *Une introduction à la recherche scientifique en didactique des langues*, Paris, Hatier-Credif

Dabène, L., Cicurel, F., Laguna-Hamid, Forster, U. (1990) *Variations et rituels en classe de langue*, Paris, Hatier

Puren, Ch. (1988) *Histoires de méthodologies de l'enseignement des langues*, Paris, CLE, International

Dopunska literatura:

Coste, D. (1994) *Vingt ans dans l'évolution de la didactique des langues*, Paris, Hatier-Didier

Moirand, S. (1990) *Enseigner à communiquer en langue étrangère*, Paris, Hachette

Petrović, E. (1988) *Teorija nastave stranih jezika*, Zagreb, Školska knjiga

Vrhovac, Y. i suradnici (1999) *Strani jezik u osnovnoj školi*, Zagreb, Naklada Naprijed

Vrhovac, Y. (2000) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*, Naklada Ljevak, Zagreb
 Članci iz stručnih časopisa, *Le français dans le monde* i *La linguistique appliquée*, Paris, *Strani jezici*, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika.

Naziv kolegija: Metodika nastave francuskog jezika

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: obvezni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti : ispunjeni uvjeti za upis u deveti semestar

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Kontrastivno poučavanje izgovora, morfosintaktičkih struktura, semantičkih jedinica francuskog jezika u tri osnovne dobne skupine; kontrastivno poučavanje grafijske razine francuskog jezika u tri osnovne dobne skupine; analiza učenikovog međujezika; analiza pogrešaka i pristup pogreškama; obrada sadržaja kulture i civilizacije u zemljama jezika cilja; izbor i obrada književnih tekstova na jeziku cilju; kriteriji odabira nastavnih materijala za učenje francuskog jezika.

Cilj: Osposobiti studente da znanja stečena u jeziku koji će predavati i u kolegijima koje su već odslušali, te teorijske postavke glotodidaktike primijene na nastavu francuskog kao stranog jezika.

Popis obvezne literature:

(pročitati obvezno jednu knjiga i nekoliko članaka iz stručnih časopisa za ispit)

Bertochini, E. (1989) *Manuel d'autoformation*, Paris, Hachette

Castelloti, V. (1995) *La formation des enseignants de langue*, Paris, CLE, International

Galisson, R., Puren, Ch. (2000) *La formation en question*, Paris, CLE, International

Tagliante, C. (1996) *La classe de langue*, Paris, CLE, International

Tagliante, C. (1993) *L'évaluation*, Paris, CLE, International

Dopunska literatura:

Galisson, R. (1980) *D'hier à aujourd'hui la didactique des langues étrangères*, Paris, CLE, International

Kramsch, C. (1984) *Interaction et discours dans la classe de langue*, Paris, Hatier-Didier

Postic, M. (1981) *Observation et formation des enseignants*, Paris, PUF

Vrhovac, Y. (2000) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*, Naklada Ljevak, Zagreb

Članci iz stručnih časopisa *Le Français dans le monde*, *La linguistique appliquée*, Paris, *Strani jezici*, Zagreb

Izborni metodički kolegiji:

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika.

Naziv kolegija: Učenje francuskog jezika u ranoj školskoj dobi

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (sedmi)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti : ispunjeni uvjeti za upis u sedmi semestar

Ispit: usmeni

Sadržaj: Razlozi uvođenja stranih jezika u ranu školsku dob; kratki prikaz dosadašnjih istraživanja u tom području; osobine djeteta u Piagetovoj fazi konkretnih operacija i njegove mogućnosti i ograničanja u usvajanju stranog jezika u tom razdoblju njegova jezičnog, spoznajnog, afektivnog i

motoričkog razvoja; pregled, prikaz i primjena tehnika i postupaka u radu u razredu koje su se pokazale uspješnima.

Cilj: Osposobiti studente za izvođenje nastave francuskog jezika u ranoj školskoj dobi.

Popis obvezne literature:

(obvezne dvije knjige za ispit)

O'Neil, Ch. (1993) *Les enfants et l'enseignement des langues étrangères*, Paris, Hatier-Didier

Garabédian, M. (1991) *Enseignement/apprentissage précoce des langues*, Paris, Hachette

Vilke, M., Vrhovac, Y. (ur.) (1993) *Children and Foreign Languages I*, Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Vilke, M., Vrhovac, Y. (ur.) (1995) *Children and Foreign Languages II*, Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Vrhovac, Y. i sur. (ur.) (1999) *Strani jezik u osnovnoj školi*, Zagreb, Naklada Naprijed

Vrhovac, Y. (ur.) (2001) *Children and Foreign Languages III*, Faculty of Philosophy, University of Zagreb

Dopunska literatura:

Izbor članaka iz stručnih časopisa *Le Français dans le monde*, Paris, *Strani jezici*, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika.

Naziv kolegija: Mjerenje lingvističke i komunikacijske kompetencije.

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (osmi)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti : ispunjeni uvjeti za upis u osmi semestar

Ispit: usmeni ispit

Sadržaj: Vrednovanje znanja; određenje lingvističke kompetencije; određenje komunikacijske kompetencije; mjerenje lingvističke kompetencije; mjerenje komunikacijske kompetencije; testiranje u nastavi stranih jezika i vrste testova; pitanje valjanosti i pouzdanosti testova; standardizirano i nestandardizirano testiranje; izrada testa; utjecaj testa na nastavni proces.

Cilj: Omogućiti studentima uvid u problematiku određenja i vrednovanja lingvističke i komunikacijske kompetencije u stranom jeziku.

Popis obvezne literature:

(obvezne dvije knjige za ispit)

Bolton, S. (1987) *Evaluation de la compétence communicative en langue étrangère*, Paris, Hatier-Credif

Cornaire, C. (1998) *La compréhension orale*, Paris, CLE, International

Salins, D. (1988) *Une approche ethnographique de la communication: rencontres en milieu parisien*, Paris, Hachette

Tagliante, C. (1993) *L'évaluation*, Paris, CLE, International

Dopunska literatura:

Cyr, P. (1998) *Les stratégies d'apprentissage*, Paris, CLE, International

Cornaire, C. , Raymond, P. M. (2000) *La Production écrite*, Paris, CLE, International

Luzissier, D. *Evaluer les apprentissages dans une approche communicative*, Paris, Hachette

Izbor članaka iz stručnih časopisa, *Le Français dans le monde*, Paris, *Strani jezici*, Zagreb

Naziv predmeta: Metodika nastave francuskog jezika

Naziv kolegija: Razredni diskurs.

ECTS-bodovi: 3 boda

Jezik: francuski

Trajanje: 1 semestar (deveti)

Status: izborni

Oblik nastave: 2 sata seminara tjedno

Uvjeti : ispunjeni uvjeti za upis u deveti semestar

Ispit: usmeni

Sadržaj: Proučavanje i analiza razrednog dijaloga – dijakronijski prikaz; analiza razrednog govora na osnovi transkripata komunikacije na stranim jezicima u didaktičkoj sredini; prikaz razredne situacije kao specifične komunikacijske sredine; analiza nastavnikove i učenikove uloge u suvremenoj nastavi jezika; prikaz i tipologija metajezičnih aktivnosti u didaktičkoj sredini.

Cilj: Omogućiti studentima detaljni uvid u specifičnosti didaktičke situacije na satovima stranog jezika s obzirom na komunikacijski pristup nastavi jezika.

Popis obvezne literature:

(obvezne dvije knjige za ispit)

Allwright, D. K. , Bailey, M. (1991) *Focus on the Language Classroom*, Cambridge, CUP

Bolton, S. (1987) *Evaluation de la compétence communicative en langue étrangère*, Paris, Hatier-Credif

Cicurel, F. (1985) *Parole sur parole*, Paris, CLE, International

Vrhovac, Y. (2001) *Govorna komunikacija i interakcija na satu stanoga jezika*, Zagreb, Naklada Ljevak

Dopunska literatura:

Gschwind-Holzer, G. (1981) *Analyse sociolinguistique de la communication et didactique: application à un cours de langue: De Vive Voix*; Paris, Hatier-Credif

Kramsch, C. (1984) *Interaction et discours dans la classe de la langue*, Paris, Hatier-Didier

Nunan, D. (1989) *Understanding Language Classroom*, New York, London, Toronto, Prantice Hall International

Papo, E. (1989) *Littérature et communication en classe de langue: une initiation à l'analyse du discours littéraire*, Paris, Hatier-Credif

Peytard, J., Moirand, S. (1992) *Discours et enseignement du français*, Paris, Hachette

Stručni časopisi *Le Français dans le monde*, *La linguistique appliquée*, Paris, *Strani jezici*, Zagreb

STRUČNA PRAKSA (10 ECTS bodova)

CILJ: razviti praktične aspekte nastavničke kompetencije kroz osobno iskustvo poučavanja francuskog kao stranoga jezika; povezati teorijske (stručne i profesionalne) spoznaje iz relevantnih kolegija s konkretnim primjerima nastavne prakse; razviti osjećaj profesionalnosti; razviti osjećaj profesionalne odgovornosti; razviti sposobnost za samoprocjenu nastavničke kompetencije.

STRUKTURA:

Nastavna se praksa realizira kroz praktikum (na Filozofskom fakultetu), hospitiranje i držanje nastave u školama te kroz individualni samostalni rad studenta.

OPIS PRAKSE

Praksa donosi studentu 10 ECTS bodova (što iznosi 300 sati). Obavlja se u VIII i IX semestru.

Od toga student treba održati samostalno u razredu najmanje 50 nastavnih sati.

Za pripremu svakog nastavnog sata potrebno mu je 3 sata = 150 sati pripreme

Za promatranje u razredu satova mentora (30 sati) i svojih kolega i analiza tih satova (10 + 20)= 60 sati.

Izrada portfolia 10 sati.

Rad u praktikumu s profesorom metodike (priprema za rad u razredu i analiza video snimaka)= 30 sati.

Praktikum se održava jednom tjedno po 1 sat (ukupno 30 nastavnih sati), na fakultetu, a cilj mu je osposobiti studenta za ciljano i reflektivno promatranje nastave, procjenu efekta različitih nastavnih strategija, izradu plana nastavnog sata, osvještavanje aspekata nastavničke kompetencije koje student treba posebno razvijati. Rad u praktikumu uključuje analizu dnevnika nastavne prakse, analizu video snimaka, simulaciju sekvenci nastave, samoanalizu snimaka vlastite nastave, izradu nastavnih materijala. Ukupno studentovo opterećenje u ovom dijelu prakse iznosi 40 radnih sati.

Hospitacije (30 nastavnih sati) uključuju promatranje nastave koju izvode nastavnici u školama-vježbaonicama, te drugi studenti koji školsku praksu izvode u određenoj školi. Svakom satu prethodi uvodni razgovor s osobom koja će predavati te analizu nakon promatrane nastave. Student tijekom hospitacija vodi dnevnik prema kriterijima postavljenima u praktikumu. Ukupno studentovo opterećenje u ovom dijelu prakse iznosi 60 radnih sati.

Samostalno održavanje nastave uključuje dva aspekta. Student tijekom školske prakse održava ukupno 50 nastavnih sati: 20 sati drži u različitim odjeljenjima (grupama) kako bi stekao iskustvo poučavanja francuskoga jezika na različitim razinama jezične kompetencije te u različitim uvjetima, a preostalih 30 sati realizira tako da predaje po 10 sati u istom odjeljenju (grupi) kako bi stekao uvid u razvojne aspekte procesa nastave i učenja te razvio osjećaj profesionalne odgovornosti za učenike koje poučava. Studentovo održavanje nastave sustavno nadgleda i ocjenjuje mentor, a o pojedinim se aspektima raspravlja na praktikumu. Student će na pripremu i analizu jednog sata kojeg samostalno izvodi trošiti, u prosjeku, po tri radna sata. Ukupno studentovo opterećenje u ovom dijelu prakse iznosi 190 radnih sati.

Sastavljanje portfolija podrazumijeva studentovo prikupljanje profesionalno relevantnih dokumenata o razvijanju vlastite nastavničke kompetencije. Ti dokumenti uključuju primjerke planova nastavnih sati, ocjene mentora o kvaliteti studentove samostalne nastave, samoevaluaciju postignute nastavničke kompetencije, primjerke samostalno izrađenog nastavnog materijala, dnevnik prakse te, kao neobavezan dio, video snimku samostalne nastave. Ukupno studentovo opterećenje u ovom dijelu prakse iznosi 10 radnih sati.

STRUKTURA I RITAM STUDIJA
(točke 3.3 – 3.8 i hodogrami)

3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti upisa studenata u sljedeći semestar, te preuvjeti upisa pojedinog kolegija.

3.4. Popis kolegija koje studenti mogu izabrati s drugih studija.

- Struktura i ritam studiranja, obveze studenata, uvjeti upisa u sljedeći semestar, kao i popis kolegija koje studenti mogu izabrati s drugih studija prezentirani su u hodogramima koji slijede niže (iza točke 3.8)

- Uvjeti upisa u sljedeći semestar: Uvjet za upis u sljedeći semestar su apsolvirani svi kolegiji iz prethodnog semestra. Odsjek za romanistiku spreman je prikloniti se i drukčijem rješenju ukoliko ono bude prihvaćeno na razini Filozofskog fakulteta u cjelini.

- Preuvjeti upisa pojedinog kolegija prezentirani su u opisima kolegija (v. točku 3.2.)

3.5. Popis kolegija koji se mogu izvoditi na stranom jeziku: Nastava svih predloženih kolegija može se izvoditi na francuskom jeziku.

3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima: bit će dan odgovor na razini Filozofskog fakulteta.

3.7. Način završetka studija: Diplomski studij završava se diplomskim radom.

3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij: bit će dan odgovor na razini Filozofskog fakulteta.

HODOGRAMI

II. DIPLOMSKI STUDIJ

Hodogram diplomskog studija:

Naziv kolegija	Oblik nastave	ECTS bodovi	Obveze studenata
----------------	---------------	-------------	------------------

ISTRAŽIVAČKI SMJER

Tip studija: Dvopredmetni studij

Uvjeti za upis: Završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu ili ekvivalentan studij u Hrvatskoj ili svijetu.

SEDMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 7	1 P + 2 V	3	trajno praćenje i završni pisani test
-------------------	-----------	---	---------------------------------------

U okviru obveznih kolegija studenti **moraju izabrati i dva od sljedećih kolegija:**

Lingvistika za romaniste	1 P + 1 S	3	usmeni ispit
Čitanje i interpretacija starofrancuskih i srednjofrancuskih tekstova	2 S	3	usmeni ispit
Značajni tekstovi moderne francuske lingvistike 1	2 S	3	trajno praćenje
Teorija i praksa analize francuskog književnog teksta	2 S	3	pisani rad

Studenti do ukupnog broja od 15 bodova biraju izborne kolegije

IZBORNI KOLEGIJI:

Francuska fonetika 1	1 P + 1 V	2	kolokvij
----------------------	-----------	---	----------

Osim ponuđenog, studenti kao izborne mogu izabrati kolegije ponuđene na druga dva smjera diplomskog studija francuskog kao i književne, lingvističke i povijesne kolegije srodnih tema na drugim studijima Filozofskog fakulteta.

OSMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 8	1 P + 2 V	3	pismeni i usmeni ispit
-------------------	-----------	---	------------------------

U okviru obveznih kolegija studenti **moraju izabrati i dva od sljedećih kolegija:**

Modeli i metodologija istraživanja u francuskoj i romanskoj lingvistici	1 P + 1 S	3	trajno praćenje + moderiranje jedne nastavne jedinice
Lingvistički opis francuskog jezika	2 S	3	trajno praćenje i pisani rad
Značajni tekstovi moderne francuske lingvistike 2	2 S	3	trajno praćenje
Francuski roman XIX stoljeća	2 S	3	pisani rad

Studenti do ukupnog broja od 15 bodova biraju izborne kolegije
IZBORNI KOLEGIJI:

Romanistički seminar – dijakronijsko-povijesni pristup	2 S	2	pisani rad ili moderiranje jedne nastavne jedinice
Francuska fonetika 2	1 P + 1 V	2	usmeni ispit

Osim ponuđenih, studenti kao izborne mogu izabrati kolegije ponuđene na druga dva smjera diplomskog studija francuskog kao i književne, lingvističke i povijesne kolegije srodnih tema na drugim studijima Filozofskog fakulteta.

DEVETI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 9	1 P + 2 V	3	trajno praćenje + pismeni i usmeni ispit
-------------------	-----------	---	--

U okviru obveznih kolegija studenti **moraju izabrati i dva od sljedećih kolegija:**

Poredbena romanska lingvistika	1 P + 1 S	3	usmeni ispit
Lingvistički opis odabranog romanskog idioma	2 S	3	trajno praćenje
Francuski roman XX stoljeća	2 S	3	pisani rad

Studenti do ukupnog broja od 15 bodova biraju izborne kolegije
IZBORNI KOLEGIJI:

Književni seminar: Lire Michel Foucault	2 S	2	pisani rad
Čitanje moderne francuske poezije	2S	3	trajno praćenje
Romanistički seminar – sinkronijsko-poredbeni pristup	2 S	2	trajno praćenje

Osim ponuđenih, studenti kao izborne mogu izabrati kolegije ponuđene na druga dva smjera diplomskog studija francuskog kao i književne, lingvističke i povijesne kolegije srodnih tema na drugim studijima Filozofskog fakulteta.

DESETI SEMESTAR

Deseti je semestar posvećen izradi diplomskog rada, koji nosi 15 ECTS bodova.

ZAVRŠETAK DIPLOMSKOG STUDIJA: Diplomski rad po izboru (15 ECTS bodova)

PREVODITELJSKI SMJER

Tip studija: Dvopredmetni studij

Uvjeti za upis: Završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu ili ekvivalentan studij u Hrvatskoj ili svijetu.

SEDMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Traduktologija 1	2 P	4	pisani rad + moderiranje jedne nastavne jedinice
Prijevodne vježbe 1	4 V	4	trajno praćenje
Hrvatski za prevoditelje	1 S + 1 V	4	na drugom odsjeku

Studenti **moraju izabrati jedan od sljedeća dva izborna kolegija:**

IZBORNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 7	1 P + 2 V	3	trajno praćenje + završni pisani test
Teorija i praksa analize francuskih književnih tekstova	2 S	3	pisani rad

OSMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Traduktologija 2	2 P	4	pisani rad + moderiranje jedne nastavne jedinice
Prijevodne vježbe 2	4 V	4	trajno praćenje + pismeni ispit
Informatika za prevoditelje	1 P + 1 S	4	na drugom odsjeku

Studenti **moraju izabrati jedan od sljedeća dva izborna kolegija:**

IZBORNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 8	1 P + 2 V	3	pismeni i usmeni ispit
Francuski roman XIX stoljeća	2 S	3	pisani rad

DEVETI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI:

Terminologija	2 P	3	moderiranje jedne nastavne jedinice + pisani rad
Prijevodne vježbe francuski-hrvatski	2 V	3	trajno praćenje + pismeni ispit
Prijevodne vježbe hrvatski-francuski	2 V	3	trajno praćenje + pismeni ispit

Studenti **moraju izabrati dva od sljedećih izbornih kolegija:**

IZBORNI KOLEGIJI:

Francuski jezik 9	1 P + 2 V	3	trajno praćenje + pismeni i usmeni ispit
Prevođenje književnih tekstova	2 S	3	trajno praćenje
Francuski roman XX stoljeća	2 S	3	pisani rad

DESETI SEMESTAR

U desetom semestru student se posvećuje izradi diplomskog rada koji nosi 15 ECTS bodova. Student u ovom semestru može izabrati i izborne kolegije s odsjeka na kojem studira ili s drugih odsjeka Filozofskog fakulteta bez obzira na usmjerenje.

ZAVRŠETAK DIPLOMSKOG STUDIJA: Diplomski rad po izboru (15 ECTS bodova).

NASTAVNIČKI SMJER

Tip studija: Dvopredmetni studij

Uvjeti za upis: Završen preddiplomski studij francuskog jezika i književnosti na Odsjeku za romanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu ili ekvivalentan studij u Hrvatskoj ili svijetu.

SEDMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI

Francuski jezik 7	1 P + 2 V	3	trajno praćenje i završni pisani test
Proces usvajanja drugog jezika	2 P	3	trajno praćenje i usmeni ispit
Praksa		5	
Pedagoški modul	2P + 2S	5	na drugom odsjeku

Studenti do minimalnog ukupnog broja od 15 bodova (ne računajući Pedagoški modul) biraju izborne kolegije:

IZBORNI KOLEGIJI

Učenje francuskog jezika u ranoj školskoj dobi	2S	3	usmeni ispit
Francuska fonetika 1	1 P + 1 V	2	trajno praćenje
Prijevodne vježbe 1	4V	4	trajno praćenje

Osim ponuđenih, studenti kao izborni kolegij mogu izabrati i neki od lingvističkih ili književnih kolegija s prevoditeljskog ili istraživačkog smjera.

OSMI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI

Francuski jezik 8	1P+ 2V	3	pismeni i usmeni ispit
Glotodidaktika	1P + 1S	3	trajno praćenje +usmeni ispit
Praksa		5	
Psihološki modul	2P + 2S	5	na drugom odsjeku

Studenti do minimalnog ukupnog broja od 15 bodova (ne računajući Psihološki modul) biraju izborne kolegije.

IZBORNI KOLEGIJI

Mjerenje lingvističke i komunikacijske kompetencije	2S	3	usmeni ispit
Francuska fonetika 2	1P + 1V	2	usmeni ispit

Prijevodne vježbe 2	4 V	4	trajno praćenje
---------------------	-----	---	-----------------

Osim ponuđenih, studenti kao izborni kolegij mogu izabrati i neki od lingvističkih ili književnih kolegija s prevoditeljskog ili istraživačkog smjera.

DEVETI SEMESTAR

OBVEZNI KOLEGIJI

Francuski jezik 9	1P + 2 V	3	trajno praćenje i završni ispit
Metodika nastave francuskog jezika	2S	3	trajno praćenje i završni ispit
Praksa		5	
Komunikacijski modul	1P + 2 V	5	pismeni ispit
Informatički modul	2 P + 2V	5	

Studenti do minimalnog ukupnog broja od 15 bodova (ne računajući Komunikacijski i Informatički modul) biraju izborne kolegije:

IZBORNI KOLEGIJI

Razredni diskurs	2 S	3	usmeni ispit
------------------	-----	---	--------------

Osim ponuđenih, studenti kao izborni kolegij mogu izabrati i neki od lingvističkih ili književnih kolegija s prevoditeljskog ili istraživačkog smjera.

Napomena: Preostale kolegije za minimalnu nastavničku kompetenciju student će realizirati u okviru opterećenja na studiju drugog predmeta.

DESETI SEMESTAR

U desetom semestru student se posvećuje izradi diplomskog rada koji nosi 15 ECTS bodova. Student može izabrati u ovom semestru i izborne kolegije s odsjeka na kojem studira ili s drugih odsjeka Filozofskog fakulteta bez obzira na usmjerenje.

Završetak diplomskog studija: diplomski rad po izboru (15 ECTS bodova).

DODATAK: ZAJEDNIČKI DIO STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA**Sadržaj**

Objašnjenje koncepcije nastavničkog usmjerenja	
Struktura zajedničkog dijela studija nastavničkog usmjerenja	
Opisi kolegija	
Psihološki modul	
Pedagoški modul	
Didaktički modul	
Sociološki modul	
Filozofski modul	
Informatički modul	
Hrvatski jezik u nastavničkoj komunikaciji	

OBRAZLOŽENJE KONCEPCIJE NASTAVNIČKOGA USMJERENJA

Prijedlog programa nastavničkoga usmjerenja koncipiran je tijekom mnogobrojnih radnih sastanaka *Odbora za nastavu* Filozofskoga fakulteta. *Odbor za nastavu* konzultirao je cijeli niz programa na stranim sveučilištima i nastojao doći do optimalnog omjera potrebnih kolegija koji bi našim studentima diplomskih nastavnčkih studija omogućili mobilnost, tj. djelomično studiranje i zapošljavanje u drugim zemljama, te im osigurali usporedivost diploma s diplomama stečenima na drugim europskim sveučilištima.

U ovom prijedlogu programa polazi se od činjenice da u području obrazovanja budućih nastavnika na razini Europe već postoje jasne naznake standardizacije u koncepciji te u opsegu i sadržaju obrazovanja. Ponuđeni program temelji se na uvidu u komparativne podatke o europskim modelima obrazovanja budućih nastavnika koji su javno dostupni putem obrazovne informacijske mreže Europske komisije i zemalja članica Europske unije *Eurydice*, na izvješćima projektnih grupa o efikasnosti različitih modela obrazovanja budućih nastavnika i o strukturi temeljne nastavničke kompetencije (npr. projekti *OECD*-a iz 1990, 1994. i 1999, projekt Europske komisije *SIGMA*) i u skladu je s trendovima opisanima u relevantnim dokumentima (npr. *Green Paper on Education and Training in Europe*, *White Paper on Education and Training*).

Navedeni, u Europi prihvaćeni principi, mogu se rezimirati na sljedeći način:

- tijekom sveučilišnog obrazovanja budućemu nastavniku osigurava se stjecanje temeljne nastavničke kompetencije
- tijekom sveučilišnog preddiplomskog i diplomskog obrazovanja, koje najčešće traje ukupno pet godina, na predmete kojima se omogućuje stjecanje temeljne nastavničke kompetencije odvaja se najmanje 20% ukupnog opsega studija (60 ECTS bodova), a europski je prosjek 25%
- stjecanje temeljne nastavničke kompetencije podrazumijeva stjecanje znanja, vještina i kompetencija u trima glavnim područjima: općem obrazovno-odgojnom području, metodičkom području i nastavnoj praksi. Omjer zastupljenosti navedenih triju područja uglavnom je ravnomjerno raspoređen.

Radi orijentacije prilažemo u tablici pregled opsega i raspodjele ECTS bodova u nekoliko europskih zemalja:

Zemlja	Ukupni ECTS	Opći obrazovno-	Metodički dio	Nastavna praksa
--------	-------------	-----------------	---------------	-----------------

		odgojni dio		
Španjolska	67	24	21	22
Finska	70	24	24	22
Švedska	60 (kao zadani minimum)	20	40 (navedeni ukupni bodovi za metodiku i nastavnu praksu)	

(podaci preuzeti s informacijske mreže *Eurydice*).

Uvažavajući specifičnost i tradiciju našega dosadašnjeg sustava obrazovanja budućih nastavnika, u predloženoj koncepciji nastavničkih studija nastojali smo se približiti tim standardima iako ih nismo do kraja slijedili (npr. za nastavnu praksu umjesto jedne trećine, tj. 20 ECTS bodova, odvojili smo samo 10 ECTS bodova, a također smo smatrali da je budućim nastavnicima nužno omogućiti razvijanje njihove govorno-jezične komunikacijske kompetencije te sposobnosti primjene informacijskih tehnologija u nastavi).

U koncepciji se polazi od stava da temeljna nastavnička kompetencija koja se stječe tijekom diplomskog nastavničkog studija predstavlja neophodan temelj za cjeloživotno obrazovanje budućega nastavnika i dobivanje licence za rad u školi.

Neki aspekti programa će se usklađivati s prirodom pojedinih studija i doradivati kroz iskustvo u radu.

Opseg od 60 ECTS bodova, na kojem se temelji ovaj program, zadan je i odlukom Vijeća Filozofskog fakulteta donešenoj na izvanrednoj sjednici 22. ožujka 2004.: «Na diplomskom studiju za nastavničko usmjerenje izdvaja se 60 bodova za psihološko-pedagoško-didaktičke predmete i za metodiku nastave».

NAPOMENA:

U ovom 'paketu' nalaze se opisi kolegija koji su zajednički za sve nastavničke diplomske studije na Filozofskom fakultetu. Opisi kolegija metodičkoga bloka i prakse sastavni su dio diplomskih nastavničkih studija pojedinih odsjeka.

STRUKTURA ZAJEDNIČKOG DIJELA STUDIJA NASTAVNIČKOG USMJERENJA

Naziv modula	Status	Naziv kolegija	Satnica	ECTS
PSIHOLOŠKI MODUL	Obv.	Psihologija obrazovanja i odgoja	2+0+2	4
	Izb.	Rad s naprednim učenicima	2+0+0	2
		Komunikacijske vještine	2+0+2	
		Okolinski čimbenici razvoja	2+0+0	
		Uvod u psihologiju roditeljstva	2+0+0	
		Uvod u teorije ličnosti	2+0+0	
		Psihologija osoba s posebnim potrebama	1+2+0	
		Evaluacija tretmana	2+1+0	
PEDAGOŠKI MODUL	Obv.	Opća pedagogija	2+1+0	3
	Izb.	Komunikacija u nastavi	1+1+0	2
		Pedagogija adolescencije	1+1+0	
		Osnove specijalne pedagogije	1+1+0	
		Obrazovanje darovitih	1+1+0	
		Pedagoško savjetovanje i profesionalna orijentacija	1+1+0	
DIDAKTIČKI MODUL	Obv.	Opća didaktika	2+1+0	3
	Izb.	Interesi u nastavi	1+1+0	2
		Alternativne pedagoške ideje i škole	1+1+0	
		Temeljna nastavna umijeća	1+1+0	
		Pedagoška dijagnostika	1+1+0	
		Didaktičke teorije	1+1+0	
SOCIOLOŠKI MODUL	Obv.	Sociologija obrazovanja	1+1+0	3
FILOZOFSKI MODUL	Obv.	Filozofija odgoja	2+0+0	3

INFORMATIČKI MODUL	Obv.	Informacijske tehnologije u obrazovanju	1+0+1	3
	Izb.	Primjena računala u nastavi jezika	1+0+1	2
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI	Obv.	Hrvatski jezik za nastavnike	1+1+0	2
		Govorništvo za nastavnike	0+1+1	1,5
		Jezična interakcija i jezični varijeteti	1+0+0	1,5
	Izb.	Fonetska korekcija	0+1+1	1,5
		Govorna proizvodnja	0+1+1	
	Njega glasa	0+1+1		
	Ortoepske vježbe	0+1+1		
	Dvojezičnost	1+1+0		

OPISI KOLEGIJA

PSIHOLOŠKI MODUL**OBAVEZNI KOLEGIJ:**

PSIHOLOGIJA OBRAZOVANJA I ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Tjelesni, motorički, perceptivni, kognitivni, govorni, emocionalni i socijalni razvoj tijekom srednjeg i kasnog djetinjstva te adolescencije. Najčešća odstupanja i problemi u razvoju u dječjoj i adolescentnoj dobi.

Odnos teorija učenja i učenja u školskom okruženju. Individualne razlike važne u poučavanju. Učenici s posebnim potrebama. Motivacija za učenje i kako je povećati. Upravljanje razredom i razredna disciplina. Odnos učenja i poučavanja. Procjenjivanje i mjerenje ishoda poučavanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s promjenama u ponašanju i sposobnostima koje se događaju u razdoblju djetinjstva i adolescencije, te uzrocima i procesima koji se nalaze u podlozi tih promjena. Studenti će se osposobiti za razumijevanje ponašanja djece i adolescenata te kompetentnu interakciju s njima.

Razumijevanje primjene teorija učenja u školskom radu i odnosa između procesa poučavanja i ishoda učenja. Studenti će razumjeti ulogu motivacijskih, socijalnih procesa i školskog okruženja u procesu učenja i poučavanja te će moći primijeniti prikladne postupke za suradnju s učenicima i roditeljima u rješavanju obrazovnih problema.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Ukupno 60 sati nastave kroz predavanja i vježbe (30 + 30). Znanje se provjerava kolokvijem i pismenim ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Vasta, R., Haith, M. M. & Miller, S.A. (1998. ili kasnija izdanja). Dječja psihologija: suvremena znanost. *Naklada Slap, Jastrebarsko.*

Vizek Vidović, V., Rijavec, M., Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003.) Psihologija obrazovanja, *Zagreb: IEP.*

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Grgin, T. (2001.) Školsko ocjenjivanje znanja. *Jastrebarsko: Naklada Slap*

Papalia, D.E. & Wendkos-Olds, S. (1989 ili kasnija izdanja). Human development. McGraw-Hill.

Zarevski (ur.) (2003.). Učitelji za učitelje, *Zagreb:IEP*

Bodovna vrijednost predmeta

4 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno, a konačna ocjena je kombinacija rezultata na kolokviju i završnog ispita.

IZBORNI KOLEGIJI:**RAD S NADARENIM UČENICIMA*****Okvirni sadržaj predmeta***

Karakteristike darovite djece (kognitivne i socio-emocionalne osobine darovitih). Identifikacija darovitih učenika i uloga učitelja u tom procesu. Posebnosti rada s darovitima unutar školskog sustava. Uloga učitelja u akceleraciji. Obogaćenje programa (sadržaji i metode rada). Rad učitelja na izradi i provedbi programa, suradnja u timu. Rad s roditeljima nadarenih učenika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će upoznati karakteristike darovite djece, načine identifikacije darovitih i mogućnosti rada s njima u okviru školskog sustava. Moći će planirati svoj rad u praksi. Studenti će biti pripremljeni za timski rad na planiranju i izvedbi programa rada s darovitim učenicima.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

Nastava se provodi kroz predavanja u jednom semestru (2+0). Znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Čudina-Obradović, M. (1991.). *Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Školska knjiga, Zagreb.

Koren, I. (1989.). *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Školske novine, Zagreb

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Heller, K.A., Monks, F.J., Sternberg R.J., Subotnik, R.(2000.). *International handbook of giftedness and talent*. Oxford: Elsevier Science Ltd.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pisano.

KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE

Okvirni sadržaj predmeta

Komunikacijski proces. Verbalna komunikacija. Neverbalna komunikacija. Priroda interpersonalne komunikacije. Važnost komunikacije za interpersonalne odnose. Prepreke za uspješnu komunikaciju. Vještine uspješne komunikacije s pojedincem. Samootkrivanje. Asertivnost. Aktivno slušanje. Empatičko razumijevanje. Pravila komunikacije. Usklađena konverzacija. Komunikacija u maloj grupi. Vođenje grupne diskusije. Debata. Predstavljanje grupe i iznošenje grupnih zaključaka. Govorenje pred publikom. Korištenje prezentacijskih vještina tijekom izlaganja. Različite svrhe i odgovarajući oblici obraćanja publici. Kritičko slušanje i postavljanje pitanja govorniku.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvještavanje i razumijevanje osnova uspješne komunikacije i usvajanje tehnika i vještina potrebnih za uspješnu komunikaciju s pojedincima, u grupi i s publikom.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata vježbi tjedno tijekom jednog semestra.

Provjera znanja i svladavanje vještina provodi se tijekom nastave kroz različite individualne i grupne zadatke, te usmenim ispitom nakon odslušanog predmeta.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pearson, J. C., Spitzberg, B. H. (1990). *Interpersonal communication: concepts, components and contexts*. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.

Egan, G. (1977). *You and me: the skills of communicating and relating to others*. Monterey: Brooks/Cole Publishing Company.

Bolton, R. (1986). *People skills*. New York: Touchstone.

Lucas, S. E. (1998). *The art of public speaking*. New York: McGraw-Hill.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, J. (Ed.) (1999). *Bridges, not walls: a book about interpersonal communication*. McGraw-Hill.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeno.

OKOLINSKI ČIMBENICI RAZVOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Ekološki model razvoja. Utjecaj mikrosustava na razvoj: obitelji, vršnjaci, škola. Utjecaj mezosustava na razvoj djeteta: odnos škole i obitelji. Utjecaj egzosustava na razvoj: radno mjesto i zaposlenost roditelja, socijalna mreža, socioekonomski status, zakonodavstvo i socijalna politika, sredstva masovnih komunikacija. Utjecaj makrosustava na razvoj: kulturalni i subkulturalni utjecaji.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s različitim modelima o mehanizmima djelovanja socijalnih ekoloških sustava na razvoj. Po završetku kolegija studenti će razumjeti kako socijalni konteksti, promjene u njima i interakcije između njih i djeteta utječu na razvoj te će moći prepoznati i razlikovati okolnosti i uvjete u različitim kontekstima koji pogoduju kao i one koji narušavaju optimalan djetetov razvoj.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sat predavanja jedno tijekom jednog semestra. Znanje će se provjeravati putem kolokvija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bronfenbrenner, U., & Morris, P. A. (1998). The ecology of developmental processes. In W. Damon (Series Ed.) & R. M. Lerner (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol. 1. Theoretical models of human development* (5th ed., pp. 993-1028). New York: John Wiley.

Demo, D.H., Ganong, L.H. (1994). Divorce. U knjizi McKenry, P.C. i Price S.J. (Eds.) (1994). *Families and Change* (str. 197-218).

Walsh, F. (Ed.) (1993). *Normal family processes*. New York: The Guilford Presss. (pogl. 1-12)

Ilišin, V., Marinović Bobinac, A., Radin, F. (2001). *Djeca i mediji*. Zagreb: Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i IDIZ.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Stewart, A.J., Copeland, A. P., Chester, N.L., Malley, J.E., Barenbaum, N.B. (1997). *Separating together: How divorce transforms families*. New York: The Guilford Presss.

Balter, L., Tamis-leMonda (Eds.) (1999). *Child psychology: A handbook of contemporary issues*. New York: Psychology Press. (pogl. 16, 18, 19)

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U PSIHOLOGIJU RODITELJSTVA

Okvirni sadržaj predmeta

Determinante roditeljskog ponašanja (karakteristike roditelja, karakteristike djeteta, kontekstualni činitelji). Individualne razlike u roditeljskom ponašanju (dimenzije i stilovi roditeljskog ponašanja). Tranzicija u roditeljsku ulogu i faze roditeljstva (roditeljstvo s djetetom dojenačke, predškolske, rane školske i adolescentne dobi; roditeljstvo i odrasla djeca). Utjecaj roditeljskog ponašanja na dječje ponašanje i razvoj. Roditeljska uloga i osobni razvoj. Odnosi između roditeljske i drugih životnih uloga. Neplodnost i život bez djece. Roditeljstvo u specifičnim okolnostima (maloljetni roditelji, jednoroditeljske i rekonstituirane obitelji, roditelji djece s posebnim potrebama, udomiteljstvo i posvojenje). Edukacija roditelja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanje s psihologijom roditeljstva i razumijevanje složenosti i važnosti uloge majke i oca u suvremenim društvenim okolnostima. Poznavanje utjecaja roditeljskog ponašanja na dječji razvoj te utjecaja roditeljstva na razvoj u odrasloj dobi. Kroz sadržaje kolegija studenti će se osposobiti za promoviranje optimalnih roditeljskih ponašanja u budućem profesionalnom radu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja tjedno tijekom jednog semestra. Po završetku nastave znanje se provjerava pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Martin, C.A. & Colbert, K.K. (1997). *Parenting: A life span perspective*. NY: McGraw-Hill.

Delač Hrupelj, J., Miljković, D. i Lugomer Armano G. (2000). *Lijepo je biti roditelj*. Zagreb: Creativa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Hoghugh, M. & Long, N. (Eds.). (2005). *Handbook of parenting: Theory, research and practice*. SAGE.

Bornstein, M.H. (2002). *Handbook of parenting*. Vol. 1-5. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Brooks, J.B. (2001). *Parenting* (3rd ed). Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co.

Muzi, M.J. (2000). *The experience of parenting*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Maccoby, E.E. (2000). *Parenting and its effects on children: On reading and misreading behavior genetics*. Annual Review of Psychology, 51, 1-27.

Golombok, S. (2000). *Parenting: What really counts?* Philadelphia, PA: Routledge.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

UVOD U TEORIJE LIČNOSTI

Okvirni sadržaj predmeta

Uloga i važnost teorije u psihologiji ličnosti; Povijesni razvoj teorija ličnosti; Uvjeti koje bi morala zadovoljavati dobra teorija ličnosti; Kriteriji za vrednovanje različitih teorija ličnosti; Strukturalne i procesne teorije ličnosti; Razlikovanje teorija i modela u psihologiji ličnosti; Osnovni teoretski pristupi u psihologiji ličnosti (Osobinski pristup; Psihoanalitički pristup; Kognitivni pristup; Pristup teorija učenja; Humanistički pristup); Detaljan prikaz najvažnijih teorija ličnosti; Moguća aplikacija pojedinih teorija u obrazovnom kontekstu; Usporedba različitih teorija ličnosti i kritički osvrt na njih.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Cilj kolegija je stjecanje znanja o različitim teorijama ličnosti. Omogućiti studentima stjecanje znanja za kritičku evaluaciju različitih teorija. Osim prikazivanja pojedinih teorija ličnosti, posebna pažnja će se posvetiti aplikacijama teorija ličnosti u obrazovnom kontekstu.

Oblici provođenja nastave i načini provjere znanja

2 sata predavanja na tjedan tijekom jednog semestra

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

John, O.P., Cervone, D., Pervin, L.A. (2005). Personality: Theory and Research, 9th Ed. Wiley

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Fulgosi, A.(1985). Psihologija ličnosti: Teorije i istraživanja. Zagreb: Školska knjiga

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni

PSIHOLOGIJA OSOBA S POSEBNIM POTREBAMA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni, obiteljski i individualni činitelji u nastanku razvojnih teškoća. Mentalna retardacija. Tjelesni invalidi. Slijepa djeca. Gluha djeca. Djeca s poremećajima u ponašanju. Djeca oboljela od cerebralne paralize. Psihološka podrška obiteljima čiji član ima posebne potrebe. Stigma i stavovi društva prema osoba s posebnim potrebama. Etička pitanja brige o ljudima s posebnim potrebama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznat će različite etiološke činitelje u nastanku razvojnih teškoća. Studenti će usvojiti znanja o specifičnim skupinama ljudi s posebnim potrebama. Raspravljat će o stigmatizaciji i stavovima društva prema osoba s posebnim potrebama. Studenti će naučiti specifičnosti ophođenja s ljudima s posebnim potrebama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 2 sata seminara. Seminari će uključivati prikaz poteškoća i način rada s osobama s određenim posebnim potrebama, te rasprave o etičkim pitanjima. Provjera znanja provodi se tijekom nastave kroz seminare i na kraju nastave pismenim ispitom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Batshaw, M. L. (2002). *Children with Disabilities*. New York: Paul H Brookes Pub Co.

Blackbourn, J. M., Patton, J. R. i Trainor, A. (2003). *Exceptional children in focus*. London: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ribić, K. (1991.). *Psihofizičke razvojne teškoće*. ITP Forum: Zadar

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

EVALUACIJA TRETMANA**Okvirni sadržaj predmeta**

Osnovni pojmovi u evaluaciji tretmana; Vrste psihosocijalnih intervencija i smisao njihove evaluacije; Teorijski, metodološki i praktični aspekti evaluacije programa; Logika evaluacijskih postupaka;

Glavne vrste evaluacije programa; Modeli evaluacije; Nacrti evaluacijskih istraživanja; Planiranje evaluacijskih postupaka (definiranje ciljeva, kriterija i standarda za ocjenu djelotvornosti programa, izbor nacrta istraživanja, izvori i načini prikupljanja evaluacijskih podataka, postupci analize podataka); Izvještavanje o rezultatima evaluacije (elementi i struktura izvještaja, prilagodba korisnicima).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti polaznike da mogu (a) samostalno ili kao član tima sudjelovati u planiranju i kreiranju nacrta evaluacijskog istraživanja, (b) provesti evaluaciju programa unutar pojedinih domena, (c) adekvatno opisati i interpretirati prikupljene podatke te prikazati rezultate u formi pisanog evaluacijskog izvješća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno unutar jednog semestra. Provjera znanja provodi se kontinuirano tijekom semestra - kroz izlaganja seminarskih radova i rasprave tijekom nastave te ispitom nakon odslušanog kolegija.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kulenović, A. (1996). *Evaluacija psihosocijalnih intervencija*. U: Pregrad, J. (Ur.) *Stres, trauma, oporavak* (269-291). Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.

Posavac, E. J., & Carey, R. G. (2003). *Program Evaluation - Methods and Case Studies*. (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Rossi, P. H., & Freeman, H. F. (2003). *Evaluation*. London: Sage.

Rosekrans, F. (1990). Psihoterapija s gledišta nespecifičnih rezultata i uvjeravanja. *Primijenjena psihologija*, 11, 36-46.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeno.

PEDAGOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ¹:

OPĆA PEDAGODIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Predmet Opće pedagogije. Diferencijalna pedagogija ili sustav pedagoških disciplina. Odnos pedagogije i drugih znanosti. Temeljni pedagoški pojmovi i kategorije. Temeljni oblici pedagoškog djelovanja. Oblici znanja i spoznaja o odgoju (slike, koncepti, modeli i teorije). Obrazovne institucije i sustavi obrazovanja. Suvremena pedagogija i kurikulum. Profesionalne kompetencije nastavnika. Suvremeni izazovi pedagogiji (primjerice: alternativne i/ili anti pedagogije; interkulturalni odgoj; globalizacija).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, subdisciplinama i kategorijalnim aparatom Opće pedagogije te steći elementarna umijeća u ophođenju s pedagoškim teorijama i razviti umijeća glede temeljnih oblika pedagoških djelovanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom po završetku nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije* (Odabrana poglavlja). Zagreb: HPKZ.

König, E./Zedler, P. (2001), *Teorije znanosti o odgoju*. Zagreb:Educa.

Gudjons, H. (1994), *Pedagogija. Temeljna znanja* (Odabrana poglavlja). Zagreb:Educa.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Schulz von Thun, F. (2001), *Kako međusobno razgovaramo* 1. Smetenje i razjašnjenja. Zagreb: Erudita

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

---

¹ **Obvezanti i izborni kolegiji u okviru pedagoškog i didaktičkog modula za studente ALU, MA, PMF i druge nastavničke fakultete uvažavat će posebnosti matičnih struka i razvijati se u dogovoru sa svakim fakultetom posebno.**

Način polaganja ispita

Pismeni.

IZBORNI KOLEGIJI²:

KOMUNIKACIJA U NASTAVI

Okvirni sadržaj predmeta

Metakomunikacijska razina: Što je komunikacija?. Verbalna i neverbalna; digitalna i analogna komunikacija. Obilježja nastavne komunikacije. Uloga učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika. Komunikacijska razina: Metode i tehnike uspješne komunikacije: aktivno slušanje, vođenje razgovora, igranje uloga, pedagoška psihodrama, moderirana rasprava. Oblici podučavanja: monološki i dijaloški. «Komunikacijski profili» učitelja i etika komunikacije. Neverbalna komunikacija u nastavi (značenje poruka tijela, pokreta, gesta). Aktualne teme: Interkulturalna komunikacija u nastavi. – Komunikacija na daljinu.- Virtualna komunikacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Steći osnovna znanja o nastavnoj komunikaciji i ulozi učitelja kao agensa i modela komunikacijskog ponašanja učenika i osvijestiti odnos komunikacijskog ponašanja učitelja, oblika komunikacije između učenika i razvijanja komunikacijske kompetencije učenika; upoznati i vježbati metode i tehnike uspješne nastavne komunikacije

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Langer, I., Schulz von Thun, F., Tausch, R.(2003): Kako se razumljivo izražavati. Zagreb: Erudita.
 Heinz Klippert (1996): Kommunikations-Trening.-Muenchen.
 Schulz von Thun, F. (2002): Kako međusobno razgovaramo (1-3), Zagreb:Erudita.
 Hans Juergen Apel (2003): Predavanje uvod u akademski oblik poučavanja. Zgareb:Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Brajša, P. (1994): *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
 Bratanić, M.. (1993) *Mikropedagogija - Interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja* (3.izd.). Zagreb:Školska knjiga.
 Neill, S. (1994). *Neverbalna komunikacija*. Zagreb:Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

---

² Izborni predmeti u okviru ovog modula mogu biti u načelu svi kolegiji preddiplomskog/diplomskog studija pedagogije. Za ovu akademsku godinu predlažemo navedene kolegije kao izborne.

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

PEDAGOGIJA ADOLESCENCIJE

Okvirni sadržaj predmeta

Pojam i razvojne karakteristike. Genetski i vanjski činitelji razvoja u djetinjstvu i mladenaštvu. Razvojne osobine i funkcije: tjelesne, kognitivne, emocionalne i socijalne. Tipologija i diferencijacija u formiranju identiteta: zrenje, razvoj, socijalizacija, odgoj. Odgojno-obrazovno značenje, mogućnosti i načini pedagoške intervencije. Dijete i djetinjstvo; mladi i mladenaštvo: okolinski i životni svijet. Socijalno-ekološki činitelji i odgojni utjecaji u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu: obitelj, škola, crkva, slobodno vrijeme, mediji, vršnjačke skupine. Kultura, subkultura, kontrakultura, alternativna kultura i životni stilovi mladih kao polje pedagoškog djelovanja. Razvojne-pedagoške teškoće, smetnje i intervencije. Pedagoška povijest djetinjstva i mladenaštva. Pedagogija djetinjstva i mladenaštva: predmet, sadržaj, istraživanje i polje praktičnog djelovanja.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati razvojne osobine i (ne)tipično ponašanje u kasnom djetinjstvu i mladenaštvu. Shvatiti prirodne oblike reakcija i uzroke osobito karakteristične za pubertetsku i adolescentsku dob te mogućnosti i načine odgojno-socijalnog djelovanja na tijek razvoja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Baacke, D. (1984), Die 6- bis 12 jährigen. Beltz, Weinheim – Basel.

Baacke, D. (1986), Die 13- bis 18 jährigen. Urban – Schwarzenberg, Munchen - Berlin.

Gudjons, H. (1994), Pedagogija – temeljna znanja. Educa, Zagreb.

Key, E. (2000), Stoljeće djeteta. Educa, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Perasović, B. (2001), Urbana plemena. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

Sander, U., Vollbrecht, R. (1985), Zwischen Kindheit und Jugend. Juventa, Weinheim – Munchen.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

OSNOVE SPECIJALNE PEDAGOGIJE

Okvirni sadržaj predmeta

- Specijalna pedagogija kao znanstvena disciplina: predmet, područje, sadržaj, zadaci i metode.
- Individualne sličnosti i razlike u razvoju djece i mladeži (intravarijabilitet i intervarijabilitet), vrste odstupanja u razvoju i područja razvojnih teškoća: osnovne osobine djece s teškoćama u razvoju, poremećajima u ponašanju i darovite djece.
- Pedagoški postupci u zadovoljavanju posebnih potreba djece i mladeži s mentalnim, vidnim, slušnim, tjelesnim i kombiniranim razvojnim teškoćama i promjenama u osobnosti uvjetovanih organskim i socijalno-emocionalnim čimbenicima.
- Značaj i oblici integracije/inkluzije djece i mladeži u redovni odgojno-obrazovni sustav.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti studente, da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i terenskoj nastavi ovladaju temeljnim spoznajama u područje specijalne pedagogije, utemeljenja, osnovnih pojmovnih određenja i neposrednog odgojnog djelovanja.

Ostvarivanje sadržaja kolegija treba osigurati cjelovit i sistematiziran uvid u pedagoške postupke s djecom posebnih potreba, kao i njihovoj integraciji/inkluziji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminarara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hrvatić, N. (2004), *Udžbenici za učenike s posebnim potrebama*, u: Halačev, S. (ur.), *Udžbenik i virtualno okruženje*, Zagreb, Školska knjiga.

Jensen, E. (2004), *Različiti mozgovi, različiti učenici*, Educa, Zagreb.

Kostelnik, M., Onaga, E., Rohde, B., Whiren, A. (2004), *Djeca s posebnim potrebama*, Educa, Zagreb.

Sekulić-Majurec, A. (1988), *Djeca s teškoćama u razvoju u vrtiću i školi*. Školska knjiga, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998), *Darovito je, što ću s njim?*, Alinea, Zagreb.

Mijatović, A. (ur.) (1999), *Osnove suvremene pedagogije (pog. Djeca s izuzetnim potrebama)*, Zagreb, HPKZ.

Stakes, R., Hornby, G. (1997), *Change in Special Education*, Cassell, London.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i ismeni ispit.

OBRAZOVANJE DAROVITIH**Okvirni sadržaj predmeta**

- *Proučavanje darovitosti kao društvenog i pedagoškog fenomena. (Povijesni pregled brige za darovite i uloge darovitih pojedinaca u društvu; Pristup darovitosti u suvremenom društvu.*
- *Suvremena istraživanja darovitosti. Studije blizanaca i dr.*
- *Otkrivanje i identifikiranje darovitosti (Problem kriterija u određivanju darovitosti /intelektualne, specifične i kreativne sposobnosti/. Pojavni oblici darovitosti . Potencijalna i produktivna darovitost.*
- *Suvremene koncepcije darovitosti i njihove implikacije za pedagošku praksu.*
- *Poticanje razvoja darovitosti (općenito i po pojedinim područjima)*

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati studente s novim pristupima društva i struke fenomenu darovitosti i osnovnim načinima prepoznavanja i identifikiranja darovite djece. Osposobiti ih da u odnosu na vrstu i stupanj darovitost darovitoj djeci prilagođavaju obrazovni program i druge obrazovne aktivnosti, te tako poticajno djeluju na razvoj njihovih potencijala.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A.: *Darovito je , što ću s njim?* Alinea, Zagreb 1998.

Čudina-Obradović, M. (1990): *Nadarenost: Razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje*. Zagreb: Školska knjiga.

- Koren, I. (1989.): *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.
- Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Što je novo u pedagoškom pristupu darovitoj djeci i učenicima*. U: Poticanje darovite djece i učenika. Zagreb: HPKZ, str. 46-57
- Sekulić-Majurec, A. (2002.): *Novi pogledi na darovitost i rad s darovitim učenicima*. U: Unapređivanje rada s darovitim učenicima u srednjoškolskom odgoju i obrazovanju. Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb 2002. str. 53-64.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

- Sekulić-Majurec, A. (1997): *Poticanje stvaralačkog mišljenja u školi*. U: Škola i stvaralaštvo – Stvaralaštvo u školi (ur. M. Pavlinović-Pivac) Zagreb, : OŠ Matije Gupca, str. 53-66.
- Sekulić-Majurec, A. (2001.): *Kako provoditi postupak preskakanja razreda*. Zrno, 41-42(66-67): 52-55.
- Sekulić-Majurec, A. (1995.): *Mogućnost razvijanja produktivne darovitosti potencijalno darovitih srednjoškolaca*. Napredak, 136 (1):15-22

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

PEDAGOŠKO SAVJETOVANJE I PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Okvirni sadržaj predmeta

Savjetovanje i pedagoške dimenzije savjetodavnog rada
 Odnos pedagoškog savjetodavnog rada, pedagoškog vođenja i terapijskih postupaka
 Suština, specifičnosti i pretpostavke pedagoškog savjetodavnog rada
 Mogućnosti i ograničenja pedagoškog savjetodavnog rada
 Znanja i vještine potrebne za pedagoško savjetovanje
 Faze savjetodavnog rada , pedagoška dijagnoza
 Put pronalaženja rješenja problema
 Aktivnosti i uloge povezane s pedagoškim savjetovanjem
 Individualni pedagoški savjetodavni rad
 Grupni pedagoški savjetodavni rad, autoritet i odgovornost
 Odnosi u procesu pedagoškog savjetovanja
 Direktivni i nedirektivni savjetodavni rad
 Metode i tehnike savjetodavnog rada

Specifičnosti pedagoškog savjetovanja s djecom i odraslima

Pedagog i pedagoško savjetovanje

Profesionalna orijentacija – obvezni dio obrazovnog djelovanja škole

Profesionalno informiranje, profesionalno savjetovanje

Profesionalno praćenje

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Poznavanje ključnih pojmova, teorija i teorijskih postavka pedagoškog savjetodavnog rada te razumijevanje i prihvaćanje savjetodavnog rada kao dijela preventivnog rada pedagoga.

Razvoj analitičkih vještina i vještina kritičkog mišljenja; ovladavanje vještinama individualnog i grupnog savjetodavnog rada s učenicima, roditeljima i drugim odraslim osobama u odgojno-obrazovnoj ustanovi; stjecanje vještina informiranja i savjetovanja u profesionalnoj orijentaciji.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Janković, J. (1997) *Savjetovanje - nedirektivni pristup*. Zagreb: Alinea.

Juul, J. (1995) *Razgovori s obiteljima – perspektive i procesi*. Zagreb: Alineja.

Resman, M. (2000) *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. Zagreb: HPKZ.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Geldard, K.; Geldard, D. (1998) *Counselling children*. London: Sage Publication.

Manthei, R. (1997) *Counselling: The skills of finding solutions to problems*. London: Routledge.

Reardon, K.K. (1998) *Interpersonalna komunikacija*. Zagreb: Alinea.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni i usmeni ispit.

DIDAKTIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

OPĆA DIDAKTIKA

Okvirni sadržaj predmeta

Didaktika i Curriculum. Sustavi znanja i obrazovanje. Odnos Opće didaktike i predmetnih didaktika (metodika). Podjela opće didaktike (teorijska, empirijska i pragmatička). Didaktika kao teorija obrazovanja. Didaktički modeli i/ili teorije. Temeljni didaktički pojmovi (i njihovi odnosi), modeli i operacije. Didaktička rekonstrukcija, redukcija i transformacija. Profesionalne kompetencije nastavnika. Koncepti planiranja, organiziranja i izvođenja nastave. Kriteriji dobre nastave. Nastava kao akt uravnoteženja. Modeli diagnostike i evaluacije u općoj didaktici. Suvremeni trendovi u Općoj didaktici.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom Opće didaktike i praktičnim pitanjima pripreme, realizacije i (samo)evaluacije nastave koje tematizira didaktika, steći elementarna umijeća u ophođenju s didaktičkim teorijama i/ili modelima i razviti umijeća glede (reflektiranog) planiranja, izvođenja i evaluacije nastave.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Terhart, E. (2001), *Metode poučavanja i učenja*. Zagreb: Educa.

Meyer, H. (2002), *Didaktika razredne kvake*. Zagreb: Educa.

Gudjons, H., Teske, R., Winkel, R., (ur.), *Didaktičke teorije*. Zagreb: Educa: 1994.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Kyriacou, K (1997), *Temeljna nastavna umijeća*, Zagreb: Educa.

Apel, H. J. (2003), *Predavanje. Uvod u akademski oblik poučavanja*. Zagreb: Erudita.

Peterßen, W. H. (2003). *Unterrichtsvorbereitung*. München: Ehrenwirth.

Peterßen, W. H. (2001), *Lehrbuch Allgemeine Didaktik*. München: Ehrenwirth.

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

IZBORNI KOLEGIJI:**INTERESI U NASTAVI*****Okvirni sadržaj predmeta***

Povijesna shvaćanja interesa u pedagogiji i pedagoške teorije interesa (Dewey, Kerschensteiner, Herbart). Minhenska teorija interesa (Krapp i Schiefele) i njen odnos s motivacijskom teorijom samoodređenja (Deci i Ryan). Vrste interesa. Životni interesi. Razvoj spoznajnih interesa tijekom cjeloživotnog obrazovanja. Interesi kao uvjet, cilj i rezultat nastavnog procesa. Interes i disciplina. Odgojna nastava i razvoj interesa. Poticanje i razvoj interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s teorijama interesa i empirijskim istraživanjima interesa i steći bitna umijeća u poticanju i razvoju interesa i motivacije za učenje u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Palekčić, M./ Müller, F. (2005), *Uvjeti i efekti interesa za studij i motivacije za učenje* (motivi za izbor studija i motivacijski regulacijski stilovi) kod hrvatskih i njemačkih studenata, *Pedagoška istraživanja*, 1, 2, 159-195.

Palekčić, M., Radeka, I., Petani, R. & Müller, F. (2004), *Interes za studij*, *Napredak*, 145(4), 389-404.

Deci, E. L. & R. M. Ryan (Eds.) (2002), *Handbook of self-determination research*. Rochester: University of Rochester Press.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Palekčić, M. (1985), *Unutrašnja motivacija i školsko učenje*. Sarajevo: Svjetlost.

Krapp, A. & M. Prenzel (Hrsg.) (1992), Interesse, Lernen, Leistung Münster: Aschendorff.

Hoffmann, L./A. Krapp/ K. A. Renniger (1998), Interest and learning. Kiel: IPN.

Dresel, Markus: *Motivationsförderung im schulischen Kontext*. Göttingen: Hogrefe 2004

Krapp, A. (1998). Entwicklung und Förderung von Interessen im Unterricht. Psychologie der Erziehung und Unterricht, 44. Jg., 185-201.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i portfolio.

ALTERNATIVNE PEDAGOŠKE IDEJE I ŠKOLE

Okvirni sadržaj predmeta

Društvena uvjetovanost, pojava, važnost i pregled alternativnih pedagoških ideja i škola. Pedagoški projekti i posljedice reformne pedagogije. Pedagoško-didaktičke koncepcije, organizacija i praksa važnijih alternativnih škola (Montessori, Waldorf, Freinet, Summerhil, Laborschule, Barbiana, Tvind). Današnje privatne škole kao alternativni pokušaji. Kurikularne osobitosti alternativnih škola. Pedagoški pluralizam suvremenih školskih sustava u obzoru alternativnih ideja. Znanstvena utemeljenost alternativnih pedagoških ideja i škola.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznati različite alternativne pedagoške ideje, pokrete i pravce koji su utjecali na pojavu, ustroj, organizaciju i rad alternativnih škola u svijetu i u nas. Studenti će steći znanja o pedagoškim, didaktičkim i metodičkim rješenjima u alternativnim, privatnim i slobodnim školama (osobito u odnosu prema državnima), i mogućnosti primjene nekih od alternativnih pokušaja u današnjim javnim školama.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Jakopović, S. (1984), *Pokret radne škole u Hrvatskoj*. NIRO Školske novine, Zagreb.

Matijević, M. (2001), *Alternativne škole*. Tipex, Zagreb.

Previšić, V. (1992), *Alternativne škole: teorijska polazišta i praktični dosezi*. U: Prema slobodnoj školi. Institut za pedagojska istraživanja, Zagreb.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Walford, G. (1992), *Privatne škole – iskustva u deset zemalja*. Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit i seminarske radne obaveze..

TEMELJNA NASTAVNA UMIJEĆA**Okvirni sadržaj predmeta**

Modeli odnosa teorije i prakse u pedagogiji. Odnos (teorijskog) znanja praktičnih umijeća. Kriteriji dobre nastave. Temeljna nastavna umijeća. Profesionalne kompetencije nastavnika. Zdravlje nastavnika u obzoru salutogeneze. Izvori stresa u radu nastavnika i načini borbe protiv stresa. Pedagoški mediji. Razumljivost izražavanja i razumljivost tekstova. Interes za nastavu i motivacija za učenje i kako ih poticati. Implicitno znanje i djelovanje. Držanje nastavnika i takt u nastavi.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s modelima odnosa teorije i prakse u pedagogiji i didaktici i razviti temeljna nastavna umijeća, odnosno profesionalne kompetencije nastavnika, koje (pored ostalog) uključuju i držanje i takt u pedagoškom ophođenju sa učenicima (i) u nastavi.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kyriacou, K. (1997). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.

Langer, I./Schulz von Thun, F./Tausch, R. (2003), *Kako se razumljivo izražavati*. Zagreb: Erudita.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Hilbert, Andreas/Schmitz, Edgar (Hrsg.): *Psychosomatische Erkrankungen bei Lehrerinnen und Lehrern. Ursache- Folgen-Lösungen*. Stuttgart: Schatauer 2004.

Seibert, Norbert/Serve, Helmut/ J. (Hrsg.) (2003): *Prinzipien guten Unterrichts. Kriterien einer zeitgemässigen Unterrichtsgestaltung*. PimS. /. Auflage

Neill, S. (1994), *Neverbalna komunikacija u razredu*. Zagreb: Educa.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktični uradak.

PEDAGOŠKA DIJAGNOSTIKA***Okvirni sadržaj predmeta***

Modeli dijagnostike u pedagogiji i didaktici. Modeli pedagoško-psihološke dijagnostike (medicinski, interakcionistički i ekološko-fenomenološki). Funcije pedagoško-psihološke dijagnostike (selektivna, modifikacijska i poticajna). Obilježja pedagoške dijagnostike. Dijagnostička kompetencija nastavnika kao osnova pedagoškog djelovanja u nastavi. Razvoj mladih, pedagoška dijagnostika i process obrazovanja i nastave. Zona narednog razvoja kao dijagnostičko sredstvo. Taksonomije znanja i ocjenjivanje rada učenika. Sumativno i formativno ocjenjivanje. Kriterijski testovi. Evaluacija rada nastavnika. Kriteriji dobre nastave. Vrjednovanje postignuća škola. Internacionalna vrjednovanja znanja učenja i kvaliteta škole i nastave.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će se upoznati s predmetom, obilježjima i modelima pedagoške dijagnostike i steći elementarna dijagnostička umijeća.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Kleber, E. W. (1992), Diagnostik in pädagogischen Handlungsfeldern – Einführung in Bewertung, Beurteilung, Diagnose und Evaluation.

Leutner, D. (1998), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Rost, D. (Hrsg.) (1998), Handwörterbuch Pädagogische Psychologie. Weinheim: Beltz, 1998, S. 378-386.

Wild, K.-P. & Krapp, A. (2001), Pädagogisch-psychologische Diagnostik. In: Krapp, A. & Weidenmann, B., Pädagogische Psychologie., Weinheim: Beltz, S. 513-566.

Weinert, F. E. (Hrsg.) (2001), Leistungsmessungen in Schulen. Weinheim und Basel: Beltz.

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Mužić, V. (2002), Uvod u metodologiju odgoja i obrazovanja, Educa, Zagreb.

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktičan rad.

DIDAKTIČKE TEORIJE***Okvirni sadržaj predmeta***

Razine refleksije obrazovne prakse na teorijske razine (didaktika, metodike, koncepcije izvedbe nastave).

Temeljni didaktički pojmovi. Didaktičke teorije i modeli nastave. Aktualizacija nastave i potreba teorijskog promišljanja. Didaktika kao teorija odgoja (Erich Weniger, Josef Derbolav; Wolfgang Klafki i Herwig Blankertz; didaktika obrazovnog profila (Hagen Kordes, Andreas Gruschka, Meinert Meyer); Didaktika kao teorija učenja (Paul Heimann, Gunter Otto i Wolfgang Schulz); opća didaktika na psihološkoj osnovici (Hans Aebli); Didaktika obraćanja pozornosti na fenomene (Martin Wagenschein); didaktika kao umijeće poučavanja (Theodor Schulze i Christoph Berg); Teorija obrazovanja u okviru kritičko-konstruktivne odgojne znanosti W. Klafkija; didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija Felixa von Cubea, didaktika kao teorija kurikuluma Christine Möller, didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije Reinera Winkela. Refleksije teorijskih modela nastave na nastavnu praksu. Razne orijentacije didaktika kao shvaćanje njenih polazišta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvodne orijentacije unutar polazišta i teorijskih okvira na kojima se zasnivaju pojedine didaktičke koncepcije. Razumijevanje elementarnog didaktičkog vokabulara i služenje njime u govoru. Uvoditi studente u raspravu o modelima nastave kao svrsishodnim obrascima učinkovitog učenja i poučavanja.

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bognar, L. i Matijević, M., (2002). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb,

Gudjons, H., (1994). *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb, (Poglavlja: Učenje i Didaktika, str. 171.-204.)

Klafki i dr., (1992.). *Didaktičke teorije*. Educa, Zagreb

Popis literature koja se preporuča kao dopunska

Jelavić, F. (1995). *Didaktičke osnove nastave*. Naklada Slap. Jastrebarsko

Kyriacou, Ch. (1991. i daljnja izdanja). *Temeljna nastavna umijeća*. Educa, Zagreb

Poljak, V. (1991. i daljnja izdanja). *Didaktika*. Školska knjiga, Zagreb

Terhart, E. (2001.). *Metode poučavanja i učenja*. Educa, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

2 ECTS

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

SOCIOLOŠKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

SOCIOLOGIJA OBRAZOVANJA

Okvirni sadržaj predmeta

Društveni i povijesni kontekst obrazovanja; Sociologija obrazovanja – nastanak i razvoj (teorijska polazišta; funkcionalističko, konfliktno, liberalno, interakcionističko); Obrazovanje i socijalne promjene (društvena reprodukcija, mobilnost, konflikti); Institucionalni sustavi obrazovanja (obitelj i škola); Obrazovanje i kultura (tradicija, religija, mediji); Obrazovanje i razvoj (kulturalni kapital, tržište rada i znanja); Globalizacija i obrazovne perspektive (tehnološke i socijalne promjene, ekološko obrazovanje); Budućnost obrazovanja i uloga nastavnika (ekološka kriza, modernizacija društva i obrazovanja).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Upoznavanjem sa sadržajima kolegija studenti/ce će steći osnovna, opća znanja iz područja studija te dodatna znanja i intelektualne vještine koje će pridonijeti kompetentnosti njihove nastavničke uloge.

Znanja: stjecanje dodatnih znanja o teoretskim polazištima i povezanosti suvremenog društva (kulture) i obrazovanja (škole), što će pripomoći boljem razumijevanju društvenih ciljeva i smisla odgoja i obrazovanja učenik/c/a.

Vještine: osposobljavanje za prepoznavanje utjecaja socijalnog sustava na život u obrazovnom sustavu i primjene strukovnih socioloških znanja u kontekstu odraza društvenih fenomena na one u odgoju i obrazovanju

Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Durkheim, E. (1996). Obrazovanje i sociologija. Societas (Zavod za sociologiju), Zagreb.

Haralambos, M. (2002 ili kasnija izdanja). Sociologija – teme i perspektive (pogl. 11. Obrazovanje, str. 737-882). Golden Marketing, Zagreb.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Ballantine, J. H. (1993). The Sociology of Education. Prentice-Hall, Inc, New Jersey.

Delors, J. (1998). Učenje: blago u nama. Educa, Zagreb.

Lesourne, J. (2000). Obrazovanje & društvo. Educa, Zagreb.

Pastuović, N. (1999). Edukologija (V pogl.). Znamen, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

3 ECTS boda

Način polaganja ispita

Ispit se polaže pismeno.

FILOZOFSKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

FILOZOFIJA ODGOJA

Okvirni sadržaj predmeta

Nastavni program predmeta čine filozofske refleksije o odgoju i obrazovanju, koje razmatraju temeljne aspekte ljudskog nastojanja da, posredstvom učenja, razvije intelektualne i emocionalne dispozicije, rekonstruira iskustva i kulturno obnovi život. U središtu pozornosti su tri aspekta filozofije odgoja; a) analitički aspekt (problematiziranje pojmova odgoja, obrazovanja, učenja i poučavanja, nastavnog autoriteta i nastavnih očekivanja); b) kritički aspekt (kritika ideologija, obrana razboritoga vrijednosnog pluralizma, spoznajni i voljni čimbenici građanskih i državljanskih kompetencija); c) preskriptivni aspekt (radikalno umno preispitivanje života, kultiviranje humaniteta u univerzalnom poštovanju moralnih osoba, narativna imaginacija koja njeguje suosjećanje i odgovornost).

Predmet konceptijski povezuje istaknuta razumijevanja odgoja u okviru zapadne filozofske tradicije (Sokrat, Platon, Aristotel, stoici, Augustin, Toma Akvinski, renesansni filozofi, Descartes, Hobbes, Spinoza, Locke, Hume, Rousseau, Kant, Hegel, Nietzsche, Mill, Dewey) sa suvremenim problemima i izazovima, koje pred filozofiju odgoja postavljaju neizvjesna budućnost, rascjepkanost znanja, planetarna sudbina ljudskog roda, multikulturalnost, potreba odgajanja za razumijevanje i mir, konstitucija čovječanstva kao svjetske zajednice.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osvijestiti i kritički propitati filozofijske pretpostavke odgoja i obrazovanja. To je prijeko potreban uvjet za refleksiju nastavnog djelovanja i raspravu o edukacijskih ciljevima. Studenti se posebno osposobljavaju za kontekstualno i kritičko propitivanje suvremenih curriculumna na temelju njihove utemeljenosti u etičkim vrednotama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

2 sata predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Foucault, M. (1992) *Znanje i moć* (Zagreb: Globus)

Nietzsche, F. (2003) *Schopenhauer kao odgajatelj* (Zagreb: Matica hrvatska).

Morin, E. (2002) *Odgoj za budućnost* (Zagreb: Educa).

Canivez, P. (1999) *Odgojiti građanina?* (Zagreb: Durieux).

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Platon, *Protagora*, u: Platon (1975) *Protagora. Sofist* (Zagreb: Naprijed).

Aristotel, (1988) *Nikomahova etika, i Politika*, (Zagreb: Globus i SNL).

Legrand, L. (1995) *Moralna izobrazba danas: Ima li to smisla?* (Zagreb: Educa).

Hufnagel, E. (2002) *Filozofija pedagogike* (Zagreb: Demetra).

Nussbaum, M. (1997) *Cultivating Humanity: A Classical Defence of Reform in Liberal Education* (Cambridge, MA: Harvard University Press).

Gutmann, A. (1994) What's the use of going to school? The problem of education in utilitarianism and rights theories , in: Sen, A., Williams B. (ed.) *Utilitarianism and beyond* (Cambridge: Cambridge University Press).

Vuk-Pavlović, P., (1996) *Filozofija odgoja* (Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada).

Polić, M. (1993) *K filozofiji odgoja*

Polić, M (1997) *Čovjek, odgoj, svijest* (Zagreb: HFD)

Blake, Smeyers, Smith, Standish (2003) *The Blackwell Guide to the Philosophy of Education* (Oxford: Blackwell Publishing)

Bodovna vrijednost predmeta

3

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

INFORMATIČKI MODUL

OBAVEZNI KOLEGIJ:

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE U OBRAZOVANJU

Okvirni sadržaj predmeta

Prednosti i nedostaci primjene računala u nastavi. Tradicionalni model nastave u odnosu na suvremeni model budućnosti – informacijske tehnologije u obrazovanju. Učenje na daljinu - alati za učenje na daljinu. U vježbama: Praktična primjena i način funkcioniranja sustava za učenje na daljinu. Samostalan rad u odabranom sustavu za učenje na daljinu. PowerPoint: metode oblikovanja i izlaganja PowerPoint prezentacije u pripremi nastavnih jedinica (na temu: informacijske tehnologije u obrazovanju).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti trebaju naučiti mogućnosti suvremenih sustava za učenje te načine njihove primjene u nastavi.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Dryden, G., Vos, J. *Revolucija u učenju - kako promijeniti način na koji svijet uči*. Educa, Zagreb, 2001.

Marinković, R. *Inteligentni sustavi za poučavanje*. Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 2004.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Bitter, G. G., Pierson, M. E. *Using Technology in the Classroom*. Allyn&Bacon, 2004.

Gardner, H., *Multiple Intelligences: the Theory in Practice*. Basic Books, New York, 1993.

Lee, I. A Research Guide for Students. www.aresearchguide.com, (15. siječnja 2005.)

Porter, L. *Creating the Virtual Classroom: distance learning with the Internet*. Wiley Computer Publishing, New York, 1997.

PowerPoint in the Classroom is produced by ACT360 Media Ltd. in conjunction with Microsoft Corporation. Copyright ACT360 Media Ltd. 1998. www.actden.com/pp/ (15. siječnja 2005.)

Bodovna vrijednost predmeta

Način polaganja ispita

Izrada seminarskog rada. Oblikovanje i izlaganje PowerPoint prezentacije na osnovu napisanog seminarskog rada.

IZBORNI KOLEGIJ:**PRIMJENA RAČUNALA U NASTAVI JEZIKA*****Okvirni sadržaj predmeta***

Predmet “Primjena računala u nastavi jezika” (eng. Computer-Assisted Language Learning – CALL) predstavlja kombinaciju teorijskih postavki, kriterija za evaluaciju edukativnih programa i praktične primjene informatičke tehnologije. Osim teorije vezane uz razvoj i metodologiju primjene računala u nastavi jezika, uz jezične tehnologije, kriterije za procjenu i uz ulogu multimedijских elemenata, studenti će također razviti praktične vještine vezane uz primjenu računala neovisno o jeziku. Kroz praktičan rad prikazat će se mogućnosti primjene različitih izvora informatičke tehnologije (WWW resursi, edukativni programi za učenje jezika, zabavni softver, autorski alati, alati za obradu jezika, elektronski rječnici, strojno prevođenje) te metode integracije u klasičan oblik nastave. Kroz seminarski rad studenti će imati mogućnost prikazati primjenu informatičke tehnologije u nastavi jezika ili prikazati istraživanje vezano uz evaluaciju edukativnog softvera ili će sudjelovati u izradi web stranica vezanih za primjenu računala u nastavi jezika s integriranim kulturološkim elementima.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Studenti će steći znanja i vještine te primijeniti odgovarajuće metode u postupcima integracije informatičke tehnologije u nastavu jezika.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Chapelle, Carol. Computer applications for second language acquisition: Foundations for teaching, testing, and research. New York: Cambridge University Press, 2001.

Egbert, J; Hanson-Smith, E. (Eds.) CALL Environments: Research, practice, and critical issues. Alexandria, VA: TESOL, 1999.

Windeatt, S; Hardisty, D; Eastment, D. The Internet: Resource Books for Teachers. Oxford University Press, 2000.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Cameron, K. (Ed.) (1999) CALL: Media, Design & Applications. The Netherlands: Swets & Zeitlinger Publishers.

Chapelle, C. (1998) Multimedia CALL: Lessons to be learned from research on instructed SLA. Language Learning and Technology, 2(1), 22-34. LLT 2(1): 22-34.

European Commission Report (2005) The impact of the use of new technologies and the Internet on the teaching of foreign languages and on the role of teachers of a foreign language. (contribution of Graham Davies).

Kern, R.; Warschauer, M. (1997) Theory and practice of network-based language teaching// M.

Levy, M. Computer-assisted language learning: Context and Conceptualization. New York, New York: Clarendon Press.

Seljan, S; Berger, N; Dovedan, Z. (2004) Computer-Assisted Language Learning (CALL).

Proceedings of the 27th International Convention MIPRO.

Warschauer & R. Kern (Eds.) (2000) Network-based language teaching: Concepts and practice. New York: Cambridge University Press.

Warschauer, M. (1996) [Computer-assisted language learning: An introduction](#). // S. Fotos (Ed.)

Multimedia language teaching. Tokyo, Japan: Logos International.

Bodovna vrijednost predmeta

2

Način polaganja ispita

Pismeni ispit u obliku seminarskog rada/ praktična primjena/ usmeni

MODUL
HRVATSKI JEZIK U NASTAVNIČKOJ KOMUNIKACIJI

OBAVEZNI KOLEGIJI:

Predmet se sastoji od tri obavezna kolegija. Pojedini od njih nisu obavezni samo studentima filoloških grupa koji navedene sadržaje slušaju u okviru predmeta koji studiraju. Oni umjesto njih biraju izborne kolegije. **HRVATSKI JEZIK ZA NASTAVNIKE** ***Okvirni sadržaj predmeta***

Jezik i jezične djelatnosti. Jezične uloge. Komunikacija kao temeljna jezična uloga. Verbalna i neverbalna komunikacija. Odnos jezika i izvanjezičnoga svijeta. Osnovni jezikoslovni pojmovi i discipline. Funkcionalni i formalni pristup jeziku. Primijenjena lingvistika. Hrvatski jezik u funkciji struke. Jezik i komunikacija u nastavi. Pravogovor. Pravopis. Pregled i služenje hrvatskim jezikoslovnim djelima (gramatike, pravopisi, savjetnici...). Stilovi hrvatskoga standardnoga jezika. Pisane vrste. Nastavnikov govor i čitanje. Predavanje (izlaganje, tumačenje, opisivanje, pripovijedanje, raspravljajanje).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Ovladavanje općim jezikoslovnim pojmovima nužnim za usvajanje znanja o jeziku i znanja o svijetu. Bolje vladanje hrvatskim jezičnim vještinama.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

(tri jedinice kao obavezni izvori seminarskoga rada): Babić, Z. (1986) Izlagači i slušači u vremenskom procjepu, *Jezik* 3/33, Zagreb, 7-78. Glovacki-Bernardi, Z. i sur. (2003) *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, ŠK, 9-53, 191-249. Jelaska, Z. (2004) *Fonološki opisi hrvatskoga jezika*, Zagreb, HSN, str. 5-26. Katičić, R. (1992) *Novi jezikoslovni ogledi*, Zagreb, Školska knjiga, str. 7-75. Neill, S. (1994) *Neverbalna komunikacija*, Zagreb. Pandžić, V. (2001) *Govorno i pismeno izražavanje u srednjoj školi*, Zagreb. Pavličević-Franić, D. i M. Kovačević (ur.) (2003) *Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II*, Zagreb, Naklada Slap i Sveučilište u Zagrebu, str. 1-191. Silić, J. (1996) Polifunkcionalnost hrvatskoga standardnoga jezika, *Kolo*, Zagreb, Matica hrvatska, 244-248. Škiljan, D. (1994) *Pogled u lingvistiku*, Rijeka, Naklada Benja. Škiljan, D. (1979) *Osnove semiologije komunikacije*, Zagreb, Sveučilište u Zagrebu. Žic Fuchs, M. (1990) Kognitivna semantika: konceptualno prototipne teoretske postavke, Zagreb, *SOL* 10/11, 95-106. Žic Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Zagreb, *SOL* (str. 5-64)

Bodovna vrijednost predmeta

Način polaganja ispita

Pismeni, ocjena rada i izlaganja.

GOVORNIŠTVO ZA NASTAVNIKE (Govornička teorija i govorničke vještine)*Okvirni sadržaj predmeta*

Opis obilježja monoloških i dijaloških govorničkih vrsta (predavanja, referati, prigodni govori, debate, razgovori, grupno govorno rješavanje problema). Govorničke strategije. Priprema govora s isticanjem formiranja i testiranja središnje misli. Organiziranje govora prema klasičnim kanonima. Govornička argumentacija. Govornička elokvencija, što uključuje i repertoar retoričkih figura i modalnih izraza. Vještina pažljivoga i kritičkoga slušanja. Izvedbena izražajnost. Postizanje govorne glatkoće. Umješna uporaba uzgovornih znakova. Uklanjanje pretjeranoga govornoga straha. Vještina govorenja uz pomoć bilježaka, folija i drugih medija koji se koriste u nastavi, tj. odnos pripremljenoga teksta i govorne izvedbe. Usvajanje pravila slušačkoga i govornoga bontona.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Osposobiti buduće nastavnike za izrazito govorno zanimanje davanjem sustavnih znanja i uputa za stvaranje vještina radi uspješnijega govornoga djelovanja, međudjelovanja i prenošenja znanja učenicima. Pomoći im da osvijeste izgovorna odstupanja od standarda ili izgovorne mane, te važnost zdravoga i ugodnoga glasa kako bi bili i govorni uzor učenicima. Stoga im se kao izborni kolegij predlaže neki od izbornih kolegija na fonetici koji im mogu pomoći u ovoj govornoj profesiji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Aristotel (1989) *Retorika*, Zagreb, NaprijedGračani, Đ. (1968) *Temelji govorničtva*, Nadbiskupski duhovni stol Škarić, I. (2000) *Temeljni suvremenoga govorničtva*, Zagreb, Školska knjigaZadro, I. (ur.) (1999) *Glasoviti govori*, Zagreb, Naklada Zadro

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Beker, M. (1997) *Kratka povijest antičke retorike*, Artrezor, ZagrebKvintilijan M.F. (1985) *Obrazovanje govornika*, Sarajevo, Veselin Masleša

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit i praktična izvedba.

JEZIČNA INTERAKCIJA I JEZIČNI VARIJETETI*Okvirni sadržaj predmeta*

Pragmalingvistički sadržaj: komunikacijsko djelovanje jezikom, različiti oblici komunikacijske interakcije, govorni činovi, funkcije teksta i dr., s posebnim obzirom na vidove jezičnoga djelovanja važne za razrednu situaciju. Sociolingvistički sadržaji: jezik kao odraz određene zajednice koja njime govori i kao sociokulturna pojava, s posebnim obzirom na komunikacijsku kompetenciju pojedinca i zajednice, jezične varijetete i njihovu primjerenost različitim komunikacijskim situacijama.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina). Osvješčivanje mogućnosti i dosega djelovanja jezikom i priprema za što svrhovitiju upotrebu jezika u nastavnoj situaciji.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Davis, S. (1991) *Pragmatics, A Reader*, Oxford
 Gobber, G. (ur.), (1990) *La linguistica pragmatica (Atti convegno)*, Milano
 Hudson, R.A. (1980) *Sociolinguistics*, Cambridge University Press
 Ivanetić, N. (1994) *Govorni činovi*, Zavod za lingvistiku, Zagreb
 Jakobson, Roman (1960/1964/), *Linguistics and Poetics* u: T.A. Sebeok (ur.), *Style in Language*, Cambridge, Massachusetts: The M.I.T. Press, 232-239
 Romaine, S. (2000) *Language in Society*, Oxford University Press
 Trudgill, P. (1989) *Sociolinguistics*, Penguin Books Ltd.
 Z. Glovacki-Bernardi (ur.) (2001), *Uvod u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb
 Wunderlich, D. (ur.) (1972), *Linguistische Pragmatik*, Frankfurt/M.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Ispunjenjem seminarskih obaveza..

IZBORNI KOLEGIJI:

GOVORNA PROIZVODNJA

Okvirni sadržaj predmeta

Kolegij *Govorna proizvodnja* usmjeren je na opis govora kao posebnog oblika komunikacijskog procesa te na mehanizme govorne proizvodnje. Opisuje se anatomja i fiziologija govornih organa. Objasnjavaju se upravljačka razina i tri izvršne razine proizvodnje govora (respiracija, fonacija i artikulacija) te njihovi međusobni odnosi. Govor se raslojava na sloj teksta i glasa te dijeli na govorne članke. Posebno se opisuju karakteristike hrvatskog govornog sustava na segmentalnoj (glasnici) i suprasegmentalnoj (prozodija) razini. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Cilj je pružiti nastavniku obavijesti o mehanizmima govorne proizvodnje, mogućnosti da njihovo djelovanje procjenjuje na vlastitom govoru te da poboljša govor u onim dijelovima koji su nedostatni a isto tako da i u učenikovom govoru otkriva dobre i loše strane govorne proizvodnje te da ga upućuje u načine njihovog poboljšavanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Horga, D., (1996.) Obrada fonetskih obavijesti, HFD Zagreb, 11-104 str. Škarić, I. (1991). Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, Brozović, Moguš, Pavešić, Škarić, Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. HAZU i Globus, Zagreb, & 87-275 , & 683-935.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Barić, Lončarić, Malić, Pavešić, Peti, Zečević, Znika (1990). Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb, str. 9-46. Malmberg, B. (1974). Fonetika, Svjetlost, Sarajevo. ili Malmberg, B. (1995). Fonetika, IVOR, Zagreb

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

FONETSKA KOREKCIJA (praktikum iz korekcije izgovora)

Okvirni sadržaj predmeta 1. Teorijski uvod u fonetsku korekciju: Optimale (opće, korektivne), visinske karakteristike glasova, načela fonetske korekcije, o čemu treba voditi brigu prilikom fonetske korekcije, postupci fonetske korekcije, elektroakustička pomagala u fonetskoj korekciji. 2. Praktičan rad: Nakon vrlo kratkog teorijskog dijela prelazi se na praktičan rad – svaki student odabere jedan konkretan izgovorni problem (strani jezici, dijalekti) i ispitanika s kojim radi individualno: najprije pod nadzorom nastavnika, a potom samostalno, s ili bez pomoći elektroakustičkih aparata. Tijekom rada vodi se dnevnik korekcije koji je sastavni dio konačnog rada. Ispitanik se snima prije i poslije korekcije, a poboljšanja se analiziraju u grupi, na kraju semestra. Ocjena se temelji na uspješnosti korekcije, na prezentaciji i na pismenom uratku koji se sastoji od analize greške, dnevnika korekcije, analize postupka korekcije i konačnog rezultata, te materijala koji su u korekciji bili korišteni. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Osposobiti studente za uočavanje izgovornih grešaka koje treba ispraviti i za samostalan rad na njihovu ispravljanju sa i bez elektroakustičkih aparata.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminarara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Zbirka relevantnih članaka i poglavlja (dostupna u knjižnici Odsjeka za fonetiku) Pisani nastavni materijali koji se dobiju uz svaku nastavnu jedinicu.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Usmeni ispit.

NJEGA GLASA GOVORNIH PROFESIONALACA ***Okvirni sadržaj predmeta*** Dobit će se upute za pravilnu uporabu glasa u javnom nastavničkom govoru, o vokalnoj njezi i vokalnoj tehnici. Teorijsko znanje na seminaru će se praktički primjenjivati u obliku kratkih izlaganja studenata pred skupinom. Postavljat će se glas svakoga studenta (impostacija), usvojit će se *zaštitni glas*, vježbe ugrijavanja, fonetske vježbe za glas i izgovor, akcent metoda u saniranju disfonija. U kraćim predavanjima izlaganjima iz svoga područja studiranja, studenti će trebati praktički uključiti čimbenike respiracije, fonacije, artikulacije i rezonancije zdravoga glasa. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija*** Svrha je seminara da studenti usvoje teorijsko znanje o njezi glasa, samostalno usvoje vježbe za prevenciju vokalnoga zamora te da praktički nauče javno govoriti optimalno štedeći glas.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Benninger, M., Jacobson, B. H., Johnson, A. F. (1994). *Vocal Arts Medicine - The Care and Prevention of Professional Voice Disorders*. New York, Stuttgart: Thieme Medical Publishers, Georg Thieme Verlag. Berry, C. (1997). *Glumac i glas*. Zagreb: AGM. Škarić, I. (1977). Funkcionalno saniranje disfonija slušanjem. U: Problemi glasa i artikulacije glasova, Savez DDJ i SDS, Beograd, 1977, 197-202. Škarić, I. (ur.). *Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje*. Zagreb: Mladost. Poglavlja: Poremećaji glasa, 151-162; Rehabilitacija glasa, 163-176. Škarić, I., Varošaneć - Škarić, G. (1999). Vježbe za glas i izgovor. U *Zbornik Ustvarjalnost v logopediji*, Nova Gorica: Aktiv logopedov Severno primorske regije, Vipava: Center za usposabljanje invalidnih otrok Janka Premrla Vojka, srt. 197-200. ***Popis literature koja se preporučuje kao dopunska*** Gotaas, S., Starr, C. D. (1993). Vocal fatigue among teachers. *Folia phoniatica*, 45, 120-129. Kotby, M. N. (1995). *The Accent method of voice therapy*. San Diego: Singular Publishing Group, Inc. Rantala, L., Paavola, L., Kõrkkö, P., Vilkmann, E. (1998). Working-day effects on the spectral characteristics of teaching voice. *Folia phoniatica et logop.*, 50, 205-211. Rantala, L., Vilkmann, E. (1999). Relationship between subjective voice complaints and acoustic parameters in female teachers' voices. *Journal of voice*, 13, 4, 484-495. Russell, A., oates, J., Greenwood, K. M. (1998). Prevalence of voice problems in teachers. *Journal of voice*, 12, 4, 467-479. Simberg, S., Laine, A., Sala, E.,

Rönnemaa, A.M. (2000). Prevalence of voice disorders among future teachers. *Journal of voice*, 14, 2, 231-235.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

ismeni ispit i usmeno izlaganje.

ORTOEPSKE VJEŽBE ***Okvirni sadržaj predmeta*** Uvježbava se pravilan izgovor segmentalnih sastavnica govora kao što su izgovor suglasnika i samoglasnika te suprasegmentalnih prozodijskih čimbenika govora. Razlučuju se pojmovi standarda, prihvaćenog izgovora (RP), razgovornoga stila, organskoga idioma. Usvaja se sustav bilježenja IPA za izgovor glasnika, fonema i alofona, prozodije i dijakritičkih znakova za hrvatski jezik. Uvježbava se izgovor riječi hrvatskoga podrijetla i posuđenica u fonetskim riječima i u povezanom govoru. Nadalje se ispituje sociofonetski odnos prema različitim naglasnim inačicama istih riječi. Također se određuje izgovorni status svakog studenta. ***Razvijanje općih i specifičnih kompetencija***

Svrha je vježbi da studenti upoznaju, uvježbaju i usvoje prihvaćeni izgovor hrvatskog jezika .

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat seminara i 1 sat vježbi tjedno. Znanje se provjerava praktičnim radom.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Brozović, D. (1957/58). O normiranju književnih naglasaka. *Jezik*, 6, 65-72. Landau, E., Lončarić, M., Horga, D., Škarić, I. (1999). Croatian. U *Handbook of the International Phonetic Association*, Cambridge: Cambridge University Press, 66-69. Lončarić, M. i Vukušić, S. (1998). Fonologija. U M. Lončarić (ur.), *Hrvatski jezik*, 75-90, Opole: Uniwersytet Opolski - Instytut Filologii Polskiej. Silić, J. (1997). Razgovorni stil hrvatskoga standardnog jezika. *Kolo*, 4, 483-495. Škarić, I. (1994) Hrvatski jezik danas. *Jezik*, 41, 4, 97-103. Škarić, I. (1999) Sociofonetski pristup standardnom naglašavanju. *Govor*, XV, 2, 117-137. Škarić, I. (2001). Razlikovna prozodija. *Jezik*, 48, 1, 11-19. Škavić, Đ. i Varošaneć - Škarić, G. (1999). Neke osobitosti hrvatskoga naglasnog sustava. *Govor/Speech*, VVI, 1, 25-31. Varošaneć-Škarić, G. (1995). Govorni stilovi u informativnim emisijama. *Govor/Speech*, XII, 1, 71-79. Varošaneć-Škarić, G. (2001). Poželjnost nekih kategorija izografnih naglasnih heterofona. *Govor/Speech*, XVIII, 1, 33-44. Vuletić, D. (1987). *Govorni poremećaji - Izgovor*. Zagreb: Školska knjiga

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Škarić, I. (1977/78). Pledoaje za govor organski i govor standardni. *Jezik*, 2, 33-42. Škarić, I., Babić, Z., Škavić, Đ., Varošaneć, G. (1987) Silazni naglasci na nepoččetnim slogovima riječi. *Govor/Speech*, 4, 2, 139-151. Škarić, I. (1991) Fonetika hrvatskoga književnog jezika. U: Babić, S. et al. (R. Katičić, ur.) *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb: HAZU, Globus, str. poglavlja Izgovor glasnika, 120-146, Govorni dijelovi 281-289, Intonacijska jedinica 309-315, Govorna riječ 315-327, Slog 327-337, Fonemski sloj 337-359.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Praktični rad.

DVOJEZIČNOST

Okvirni sadržaj predmeta

Određenje dvojezičnosti; povijesni pregled istraživanja dvojezičnosti; odnos i vrste individualne i društvene dvojezičnosti; dinamika dvojezičnoga razvoja (u prirodnome i institucionaliziranome kontekstu); jezična obrada kod dvojezičnih osoba; međujezični utjecaji u dvojezičnom sustavu; komunikacijska kompetencija dvojezičnih osoba; jednojezični i dvojezični modalitet; prebacivanje koda; odumiranje jezika; odnos dvojezičnosti i spoznaje; dvojezičnost i obrazovanje.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Stjecanje uvida u temeljne procese dvojezičnoga razvoja, posebitosti lingvističke i komunikacijske kompetencije dvojezičnih osoba te temeljna pitanja dvojezičnoga obrazovanja.

Oblici izvođenja nastave i način provjere znanja

1 sat predavanja tjedno. Znanje se provjerava ispitom nakon završetka nastave.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Hamers, J., Blanc, M. (2000). *Bilinguality and Bilingualism*. 2nd edition. Cambridge: CUP. Romaine, S. (1995). *Bilingualism*. 2nd edition. Oxford: Blackwell Publishers.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in Development: Language, Literacy and Cognition*. Cambridge: CUP. Dewaele, J-M., Housen, A., Wei, L. (ur.) (2003). *Bilingualism: Beyond Basic Principles*. Cleeters Clevedon, Buffalo, Toronto, Sydney: Multilingual Matters Ltd. Hakuta, K. (1986). *Mirror of Language: The Debate on Bilingualism*. New York: Basic Books. Nicol, J. L. (ur.) (2001). *One Mind*,

Two Languages: Bilingual Language Processing. Oxford: Blackwell Publishers. Časopis:
Bilingualism: Language and Cognition.

Bodovna vrijednost predmeta

1,5

Način polaganja ispita

Pismeni ispit.